

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI
NATIONAL INSTITUTE OF JUSTICE

RAPORT DE ACTIVITATE

---

anul 2015

Chișinău 2016

Mesajul Directorului executiv al INJ

Stimați constituenți, parteneri naționali, internaționali și persoane interesate,

Avem, în egală măsură, responsabilitatea, dar și plăcerea să Vă oferim raportul de activitate pentru anul 2015 al Institutului Național al Justiției (INJ) din Republica Moldova.

Pe parcursul anului de raportare, atât Consiliul, cât și Executivul INJ, pe care am onoarea să-l conduc din februarie 2015, au depus eforturi apreciabile în realizarea misiunii și obiectivelor strategice ale instituției, contribuind în mod cert la eficientizarea implementării Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției în Republica Moldova (2011-2016) și sporirea calității pregătirii profesionale a judecătorilor, procurorilor și altor specialiști din sistemul justiției.

Rezultatele eforturilor colective ale echipei INJ s-au concretizat în performanțele cantitative și calitative, exprimate în: realizarea anumitor angajamente asumate în cadrul SRSJ; elaborarea și actualizarea curriculelor și materialelor didactice, organizarea riguroasă a sesiunilor de admitere și numeroaselor instruiți calibrate pentru viitorii și actualii judecători, procurori și alți specialiști din sistemul justiției, realizate de formatori experimentați și evaluați în domeniu; consolidarea capacităților manageriale și dotărilor tehnice; impulsionearea relațiilor externe și cu publicul. Toate acestea au fost realizate în contextul acurateții gestionării resurselor financiare de către managementul instituției.

Bineînțeles, pe parcursul anului 2015 au existat și dificultăți de implementare, condiționate de anumite aspecte obiective descrise în raport, care au afectat realizarea unor angajamente asumate în SRSJ și care vor reprezenta în continuare prioritatea INJ. Totuși, suntem încrezători că, prin efort consistent și comun, vom reuși depășirea acestora, iar standardizarea managementului calității (ISO) și implementarea managementului bazat pe rezultate - de la planificare, la organizarea, monitorizarea și raportarea rezultatelor - va spori performanța INJ, contribuind la îmbunătățirea în continuare a actului de justiție în Republica Moldova.

În acest context, aș vrea să mulțumesc membrilor Consiliului INJ pentru implicarea activă și pentru suportul strategic acordat pe parcursul anului 2015. În mod special, mulțumesc executivului instituției și formatorilor. Aceștia, zi de zi, au fost implicați în organizarea și realizarea activităților, fără ei nu ar fi fost posibile rezultatele obținute.

Mulțumirile mele se îndreaptă și către partenerii de dezvoltare, care au avut un aport semnificativ la realizările INJ prin disponibilitatea și deschiderea spre cooperare și fortificarea instituției.

Contribuția tuturor este înalt apreciată.

Cu respect,

Diana Scobioală,
Director executiv, Institutul Național al Justiției

CUPRINS

ACRONIME	4
INTRODUCERE	6
REZUMAT	7
PARTEA I. IMPLEMENTAREA SRSJ	10
1.1. Realizarea acțiunilor planificate	10
1.2. Concluzii.....	12
1.3. Acțiuni necesare	12
PARTEA II. ACTIVITATEA CONSILIULUI INJ	13
2.1. Componenta Consiliului	13
2.2. Exercițarea atribuțiilor	14
PARTEA III. ACTIVITATEA EXECUTIVULUI INJ	16
3.1. Organigrama INJ	16
3.2. Activitatea didactico-metodică	17
3.3. Admitere, instruire inițială și absolvire	20
3.4. Formare continuă.....	28
3.5. Recrutare și formare de formatori	32
3.6. E-transformare și e-instruire	36
3.7. Relații externe și parteneriate	38
3.8. Relații publice.....	40
3.9. Consolidarea capacităților INJ.....	43
3.10. Resurse financiare.....	45
PARTEA IV. CONCLUZII FINALE	50
PARTEA V: ANEXE	53

ACRONIME

AAP – Academia de Administrare Publică
ABA ROLI – Asociația Avocaților Americani Inițiativa pentru Supremația Legii
AGEPI – Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală
AJM – Asociația Judecătorilor din Moldova
AP a MAI – Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne
ASEM – Academia de Studii Economice din Moldova
ATRECO – Proiectului UE „Sporirea Eficienței, Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești din Moldova”
BERD – Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
CAPC – Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției
CCD – Comitetul de Coordonare al Donatorilor INJ
CDF – Centrul de Drept al Femeilor
CEC – Comisia Electorală Centrală
CEDR – Centrul pentru Soluționarea Eficientă a Disputelor
CICDE – Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
CIDJ – Centrul de Informare și Documentare Juridică al INJ
CNA – Centrul Național Anticorupție
CNAJGS – Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat
CNAS – Casa Națională de Asigurări Sociale
CNI – Comisia Națională de Integritate
CNPAC – Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii
CoE – Consiliul Europei
CSJ – Curtea Supremă de Justiție
CSM – Consiliul Superior al Magistraturii
CSP – Consiliul Superior al Procurorilor
CtEDO – Curtea Europeană privind Drepturile Omului
CTS – Centrul de Telecomunicații Speciale
DAJ – Departamentul de Administrare Judecătorească
EJTN – Rețeaua Europeană de Formare Juridică
HELP – Human Rights Education for Legal Professionals
ICPMD – Centrul Internațional pentru Dezvoltarea Politicilor de Migrațiune
IGP – Inspectoratul General de Poliție
INJ – Institutul Național al Justiției
INM – Institutul Național al Magistraturii din România
IOJT – Organizația Internațională de Formare Judiciară
IRZ – Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională
ISO – Sistem de Management al Calității
La Strada – Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”
LEAVITT – Institutul Leavitt pentru Dezvoltare Internațională
MF – Ministerul Finanțelor
MJ – Ministerul Justiției

MMFPS – Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
NORLAM – Misiunea Norvegiană de Experti pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova
OAP – Oficiul Avocatului Poporului
OCP – Oficiul Central de Probațiune
OHCHR – Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului
OIM – Organizația Internațională pentru Migrațiune
ONG – Organizații non-guvernamentale
ONU – Organizația Națiunilor Unite
OSCE – Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa
PG – Procuratura Generală
PNUD – Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
Proiectul PNUD – Proiectul PNUD Moldova „Consolidarea capacităților tehnice ale instituțiilor naționale din domeniul protecției și promovării drepturilor omului din Moldova”
Promo-LEX – Asociația pentru Promovarea Democrației și a Drepturilor Omului „Promo-LEX”
RM – Republica Moldova
SOROS – Fundația Soros-Moldova
SRSJ – Strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016
SUA – Statele Unite ale Americii
ȘNG – Școala Națională de Grefieri din România
TAIEX – Instrument de Asistență Tehnică și Schimb de Informații
UE – Uniunea Europeană
ULIM – Universitatea Liberă Internațională din Moldova
UNEJ – Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești
UNHCR – Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați
UNICEF – Fondul Națiunilor Unite pentru Copii
USAID ROLISP – Programul USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept în Moldova
USEM – Universitatea de Studii Europene din Moldova
USM – Universitatea de Stat din Moldova

INTRODUCERE

INJ este unica instituție publică din RM responsabilă de formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror, formarea inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, a grefierilor, asistenților judiciari, șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești, consilierilor de probațiune, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției.

În activitatea sa, INJ se conduce de prevederile Legii nr.152-XVI din 08.06.2006, Statutul INJ din 06.06.2007, Regulamentul de ordine internă din 06.06.2007, alte regulamente și strategii aprobate de către Consiliul INJ întru asigurarea realizării atribuțiilor sale.

INJ are personalitate juridică, dispune de patrimoniu propriu, de autonomie administrativă, științifică și didactică, are propriul sediu situat în mun. Chișinău. Cheltuielile pentru întreținere și funcționare sunt finanțate din contul mijloacelor prevăzute distinct în bugetul de stat. Alte surse de finanțare, neinterzise de lege, pot fi acceptate, dacă acestea nu prejudiciază autonomia INJ și nu împiedică realizarea atribuțiilor de bază.

Organele de conducere ale INJ sunt Consiliul și Directorul executiv. Consiliul este organul suprem de conducere, iar Directorul executiv asigură conducerea curentă a activității. Personalul INJ este constituit din personal didactic, personal administrativ și personal auxiliar.

INJ a fost înregistrat în registrul de stat al unităților de drept la 8 noiembrie 2006. În același an, în parteneriat cu Consiliul European, au fost desfășurate primele seminare de formare a formatorilor. De la 1 ianuarie 2007 au demarat seminarele de formare continuă, iar la 1 octombrie 2007 a fost lansat cursul de formare inițială a candidaților la funcții de judecător și procuror, selectați în bază de concurs. Lansarea oficială a activității INJ a avut loc la 9 noiembrie 2007.

Strategia de dezvoltare și consolidare a capacităților instituționale, manageriale și didactico-științifice ale INJ în anii 2012-2016 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestora au fost aprobate prin Hotărârea Consiliului INJ nr.7/2 din 25.05.2012. Raportul privind gradul de realizare de către INJ a fiecărei acțiuni prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei INJ este prezentat în *Anexa nr.1*.¹

Prin Hotărârea Consiliului INJ nr.5/4 din 24.04.2014 a fost aprobat Planul de acțiuni pentru implementarea Concepției formării inițiale a candidaților la funcții de judecător și de procuror, precum și a altor juriști care contribuie la înfăptuirea justiției și a Concepției formării continue a judecătorilor, procurorilor și altor profesioniști din sectorul justiției (perioada mai 2014 – decembrie 2015). Raportul privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Concepțiilor INJ este prezentat în *Anexa nr.2*.²

În prezentul raport sunt descrise activitățile, performanțele și deficiențele INJ pe parcursul anului 2015, în contextul implementării SRSJ și ca urmare a activităților: didactico-metodice, admitere, instruire inițială și absolvire, formare continuă, recrutare și formare formatori, e-transformare și e-instruire, relaționare externă și dezvoltarea parteneriatelor, relaționare cu publicul, gestionare a resurselor umane și managementul resurselor financiare.

---

¹ Anexa nr.1 la Raportul de activitate pentru anul 2015 poate fi accesat pe: <http://inj.md/ro/rapoarte-anuale-0>.

² Anexa nr.2 la Raportul de activitate pentru anul 2015 poate fi accesat pe: <http://inj.md/ro/rapoarte-anuale-0>.

REZUMAT

Pe parcursul anului 2015, Institutul Național al Justiției din Republica Moldova a performat în realizarea misiunii și obiectivelor sale reflectate în Strategia de Reformare a Sectorului Justiției (2011-2016) și în cadrul legal care reglementează activitatea Institutului.

Astfel, INJ a înregistrat un progres semnificativ în implementarea angajamentelor asumate și atingerea rezultatelor scontate în cadrul SRSJ, inclusiv în realizarea acțiunilor strategice restante, precum sunt: *Stabilirea unor criterii obiective de determinare a necesarului de mijloace financiare pentru instruirea inițială și continuă; Organizarea cursurilor de instruire a administratorilor autorizați și Elaborarea manualului administratorului autorizat.* De asemenea, este remarcabilă elaborarea programului online de comunicare între INJ și beneficiarii instruirii, care urmează a fi lansat, precum și crearea bazei de date electronice comune a INJ, CSM și PG privind numărul orelor de instruire continuă acumulate anual – sisteme informaționale care au fost pilotate.

Din diverse motive, descrise în matricea realizării SRSJ, mai există unele restanțe la următoarele capitole: *Crearea unui centru de informații juridice accesibil pentru judecători, procurori și reprezentanții altor profesii juridice; Elaborarea curriculei și desfășurarea cursurilor de instruire inițială și continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției; Desfășurarea cursurilor de formare inițială a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești; Elaborarea proiectelor de modificare a cadrului normativ intern al INJ în conformitate cu modificările din legislație; Finalizarea reconstrucției sediului INJ în vederea asigurării condițiilor adecvate de instruire a judecătorilor, procurorilor și a altor reprezentanți ai sectorului justiției.*

Consiliul INJ, pe parcursul anului de raportare, s-a remarcat, inițial, prin alegerea noului Director executiv al INJ, care a intrat în exercițiul funcției la 9 februarie 2015, pentru un mandat de 5 ani. De asemenea, a fost numit în funcție noul Director executiv-adjunct. Tradițional, Consiliul INJ a examinat și aprobat rezultatele examenelor de absolvire pentru 15 candidați la funcția de judecător și 20 de candidați la funcția de procuror. Consiliul INJ, de asemenea, a examinat și aprobat rezultatele examenelor de admitere, astfel fiind admiși 20 de candidați la funcția de judecător și 25 de candidați la funcția de procuror. Specific anului de referință a fost analizarea și validarea rezultatelor evaluării profesionale complexe a formatorilor din rețeaua de formatori.

Performanțele executivului INJ au variat de la o subdiviziune la alta, în funcție de consistența activităților și resurselor disponibile.

Astfel, **activitatea didactico-metodică** a urmărit obiectivele de modernizare a procesului de formare în conformitate cu documentele de politici în domeniul didactico-metodic. Ca urmare a activității didactico-metodice: au fost elaborate planurile de formare conform metodologiilor INJ; actualizate 91 de curriculumuri la disciplinele incluse în planurile de formare inițială; s-a completat fondul de carte al INJ, asigurând beneficiarii cu materiale didactico-metodice necesare procesului de formare a grupului țintă.

Concursul de admitere la INJ în anul 2015 s-a desfășurat în conformitate cu Calendarul aprobat de Consiliul INJ, fiind înmatriculați 20 de candidați la funcția de judecător și 25 de candidați la funcția de procuror. **Instruirea inițială** și stagiile de practică ale candidaților la funcții de judecător și de procuror, precum și ale grefierilor, asistenților judiciari și consilierilor

de probațiune numiți în funcție au fost organizate în baza Planurilor de formare, aprobate de Consiliul INJ. La finalizarea realizării Planurilor de formare, toți candidații la funcțiile de judecător și procuror au susținut **examenele de absolvire**, iar grefierii, asistenții judiciari și consilierii de probațiune numiți în funcție au finalizat studiile prin susținerea examenelor de capacitate. Totodată, în anul de referință a fost demarată procedura organizării examenelor de capacitate pentru candidații la funcția de judecător în baza vechimii în muncă.

Procesul de planificare, realizare, monitorizare și evaluare a activităților de **formare continuă** s-a desfășurat în coordonare cu instituțiile vizate în domeniu. Toate cele 242 de activități planificate s-au realizat cu succes. De asemenea, sub auspiciile INJ și cu susținerea partenerilor de dezvoltare, au fost organizate evenimente suplimentare de instruire a beneficiarilor calibrate diferitor aspecte relevante descrise în raport. Per total, 6.925 de persoane au beneficiat de instruire, ca urmare a 260 de activități de formare realizate. Toate acțiunile de formare continuă ce se regăsesc în documentele strategice naționale au fost realizate, iar grație suportului partenerilor de dezvoltare s-a reușit extinderea duratei de formare. Participarea experților internaționali în comun cu formatorii INJ a permis un eficient schimb de bune practici și experiență profesională. Plus valoare formărilor a adus și implicarea unor formatori ocazionali, reprezentanți ai unor instituții statale, care au sporit eficiența și diversitatea instruirii interdisciplinare. Evaluarea calității programelor de formare confirmă efectele benefice de sporire a calificării profesionale a beneficiarilor INJ, deși, momentan, indicatorii calitativi nu există.

Activitatea **formare formatori** în anul 2015 a avut ca obiectiv și finalitate dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului didactic. În perioada de referință, accentul a fost pus atât pe organizarea și buna desfășurare a activităților de formare planificate, cât și pe identificarea necesităților de formare a formatorilor. Consolidarea rețelei de formatori a determinat evaluarea profesională complexă în vederea corespunderii lor Statutului formatorului INJ, aprobat de Consiliul INJ în anul 2014.

Dezvoltarea noului sistem informațional al INJ (site și intranet) a pus baza pentru modernizarea modului de gestionare a activității INJ și crearea noilor opțiuni pentru beneficiarii săi. Inițierea chestionării electronice pentru evaluarea calității activităților de formare inițială, continuă și de formare a formatorilor a demonstrat viabilitatea soluției și capacitatea acesteia de a facilita utilizarea rațională a resurselor. Hostarea resurselor informaționale ale INJ pe Platforma tehnologică guvernamentală comună Mcloud reprezintă o altă acțiune ce a modernizat modul de gestionare a resurselor informaționale.

Noua abordare de **instruire la distanță** s-a remarcat prin numeroase cursuri de care au beneficiat 271 de persoane, dintre care 178 au fost certificate. Beneficiarii au apreciat pozitiv calitatea instruirilor, iar unii dintre aceștia au urmat mai multe cursuri de instruire la distanță organizate de INJ, ceea ce denotă accesibilitatea acestei metode de dezvoltare.

Mentenanța tehnico-informațională a elementelor software și hardware, rețelei interne, server-ului local, căsuțelor poștale ale colaboratorilor INJ a asigurat funcționalitatea resurselor tehnice necesare activității INJ, iar suportul partenerilor de dezvoltare (LEAVITT, USAID – ROLISP, PNUD) a fost semnificativ. Astfel, în rezultatul colaborării INJ cu partenerii de dezvoltare, Institutul a creat un sistem modern de videoconferințe, a fost dotat cu monitor LED și 100 de tablete pentru chestionarea electronică, a amenajat o sală de calculatoare cu stații de lucru performante.

De la constituirea sa în calitate de garant al standardelor profesionale în justiție, INJ a reușit să-și fortifice **relațiile de colaborare** cu partenerii naționali și internaționali, să-și creeze o imagine favorabilă pe plan extern și să devină o instituție națională prestigioasă de formare profesională a viitorilor judecători și procurori. Activitatea partenerilor de dezvoltare ai INJ este facilitată și coordonată cu ajutorul CCD, care se întrunește semestrial la sediul INJ.

Relaționarea INJ cu publicul a excelat în 2015 în comparație cu anul precedent. Dovadă este sporirea activităților realizate și a aprecierilor pozitive din partea beneficiarilor privind: instruirea audiențelor în domeniul abilităților non-juridice; funcționalitatea site-ului, care a crescut până la 4.227 de cititori ai unor informații; promovarea imaginii INJ, utilizând mass-media; editarea și difuzarea revistei trimestriale a INJ³, De asemenea, au fost elaborate Strategia de comunicare a INJ, Manualul administratorului autorizat, noua emblemă a INJ și alte materiale promoționale.

Necesitatea reformării sectorului justiției a determinat iminenta revizuire a proceselor de instruire în cadrul INJ. Or, pentru înfăptuirea actului justiției sunt necesare cadre instruite conform standardelor europene. Astfel, realizarea obiectivelor Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei INJ în anii 2012-2016 a condiționat cerințele față de **managementul resurselor umane** în cadrul INJ. Totodată, pentru impulsivarea implementării obiectivelor asumate conform SRSJ, au fost necesare modificări ale statelor de personal. Lipsa mijloacelor financiare a diminuat implicarea resurselor umane în dezvoltarea graduală a proceselor de instruire.

Potrivit statutului de instituție publică, INJ **gestionează resurse financiare publice** și este finanțat integral din bugetul de stat. Analiza funcțională și instituțională a resurselor financiare are scopul de a îmbunătăți și optimiza nivelul de executare a bugetului INJ. Rata de executare a bugetului INJ pentru anul 2015 constituie 97,71%, care este un indicator foarte bun.

---

³Care ținește un nou nivel (B) de acreditare a publicațiilor științifice.

PARTEA I. IMPLEMENTAREA SRSJ

Implementarea SRSJ a cunoscut în anul 2015 un progres semnificativ, fiind realizate de către INJ o serie de acțiuni strategice restante, precum: stabilirea unor criterii obiective de determinare a necesarului de mijloace financiare pentru instruirea inițială și continuă, organizarea cursurilor de instruire a administratorilor autorizați, elaborarea manualului administratorului autorizat. Practic, s-a reușit și crearea programului online de comunicare între INJ și beneficiarii instruirii, precum și crearea bazei de date electronice comune a INJ, CSM și PG privind numărul orelor de instruire continuă acumulate anual, sisteme informaționale care se aflau la sfârșitul anului în proces de exploatare experimentală.

Restanțe există la capitolele: Crearea unui centru de informații juridice accesibil pentru judecători, procurori și reprezentanții altor profesii juridice; Elaborarea curriculei și Desfășurarea cursurilor de instruire inițială și continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției; Desfășurarea cursurilor de formare inițială a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești; Elaborarea proiectelor de modificare a cadrului normativ intern al INJ în conformitate cu modificările din legislație; Finalizarea reconstrucției sediului INJ în vederea asigurării condițiilor adecvate de instruire a judecătorilor, procurorilor și a altor reprezentanți ai sectorului justiției.

1.1. Realizarea acțiunilor planificate

Ca și în anii precedenți, INJ și-a axat eforturile pe implementarea SRSJ, aprobată prin Legea nr.231 din 25.11.2011, precum și a Planului de acțiuni pentru implementarea SRSJ în anii 2011-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012.

INJ este implicat în realizarea a 78 de acțiuni strategice, fiind prima instituție responsabilă de implementarea a 59 de acțiuni și co-executor la alte 19 acțiuni. Astfel, INJ se plasează pe locul II în topul instituțiilor responsabile de implementarea acțiunilor din SRSJ, fiind precedat de Ministerul Justiției, urmat de Consiliul Superior al Magistraturii și de Procuratura Generală.

Pe parcursul anului, câte un reprezentant al INJ pentru fiecare din pilonii I-VII ai SRSJ au participat la ședințele Grupurilor pentru coordonarea și monitorizarea activităților de realizare și implementare a SRSJ. În cadrul acestor reuniuni, reprezentanții INJ au prezentat rapoarte pe diferite domenii de activitate. Raportul privind gradul de realizare de către INJ a acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ este prezentat în *Anexa nr.3*.⁴

Ținem să menționăm că în anul de referință s-a reușit stabilirea unor criterii obiective de determinare a necesarului de mijloace financiare pentru instruirea inițială și continuă, organizarea cursurilor de instruire a administratorilor autorizați, elaborarea manualului administratorului autorizat, precum și realizarea tuturor activităților de formare continuă.

În vederea realizării atribuțiilor sale, INJ s-a confruntat cu o serie de impedimente care au făcut dificilă sau chiar imposibilă realizarea unora dintre acțiunile strategice naționale.

---

⁴ Anexa nr.3 la Raportul de activitate pentru anul 2015 poate fi accesat pe: <http://inj.md/ro/rapoarte-anuale-0>.

Acțiuni realizate parțial

Nu s-a reușit *crearea Centrului de informații juridice accesibil pentru judecători, procurori și reprezentanții altor profesii juridice*, deoarece MF a refuzat alocarea unităților de personal necesare pentru buna funcționare a centrului. Totuși, fiind o acțiune foarte importantă pentru eficientizarea activității INJ, s-au întreprins măsuri în vederea dotării sălii centrului cu echipamentul necesar, fiind desfășurate procedurile de achiziție a unor bunuri utile amenajării sălii și realizării atribuțiilor viitorului centru. LEAVITT a asigurat cu sistem de videoconferințe sala propusă pentru CIDJ, unele componente neprevăzute inițial fiind procurate din bugetul INJ. Totodată, cu asistența Proiectului PNUD Moldova, a fost contractat un expert pentru a evalua necesitățile și standardele unui asemenea centru. În baza raportului, se va decide asupra următoarelor măsuri de întreprins.

Pe ultima sută de metri se află *crearea unui program online de comunicare între INJ și beneficiarii instruirii în vederea identificării domeniilor de instruire și a organizării seminarelor de instruire*, precum și *crearea unei baze de date electronice comune a INJ, CSM și PG privind numărul orelor de instruire continuă acumulate anual de fiecare judecător, procuror sau alt reprezentant al sectorului justiției, numărul temelor*. Atât sistemul informațional, cât și baza de date au fost elaborate cu asistența USAID ROLISP și se află în proces de exploatare experimentală.

În ceea ce privește *revizuirea modalității de selectare a cadrelor didactice și a componenței Consiliului INJ, revizuirea sistemului de administrare a INJ* s-a reușit doar revizuirea modalității de selectare a cadrelor didactice, deoarece realizarea celorlalte aspecte va fi posibilă doar după modificare Legii privind INJ.

Din lipsa cadrului normativ și a mijloacelor financiare, însă datorită partenerilor INJ, s-a reușit realizarea parțială a acțiunilor ce vizează *elaborarea curriculei pentru instruirea inițială și a Planului de învățământ pentru instruirea continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției*, precum și *desfășurarea cursurilor de instruire inițială și continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției*. Au fost organizate⁴⁷ seminare, în parteneriat cu CEDR, BERD, AGEPI, NORLAM, CEC, CICDE, CoE, CAPC, SOROS, fiind instruite 435 persoane (323 avocați, 45 executori, 16 mediatori, 51 administratori autorizați). Totuși, INJ se află în dificultate de a realiza această acțiune în totalitate, deoarece nu există cadrul legislativ și normativ care ar reglementa modalitatea de organizare și finanțare a activităților de formare continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției. Totodată, Legea privind INJ nu prevede modul de organizare și desfășurare pe baze contractuale a cursurilor de formare inițială a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției.

Acțiunea care vizează *desfășurarea cursurilor de formare inițială și continuă a administratorilor instanțelor judecătorești* a fost realizată pe componenta de formare continuă.

Formarea inițială a șefilor secretariatelor instanțelor de judecată, nu a fost posibilă din cauza insuficienței numărului de persoane, fapt ce se datorează neangajării persoanelor noi în această funcție în toate instanțele.

Acțiuni nerealizate

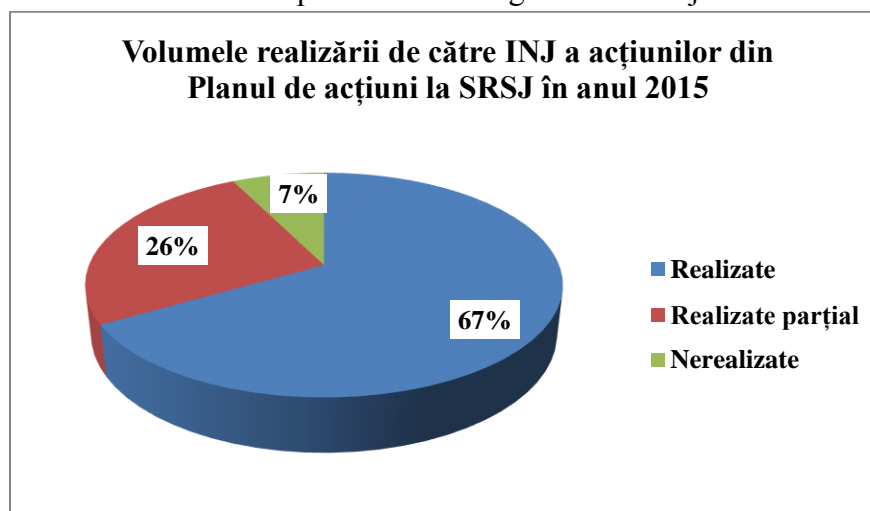
Dintre cele 27 de acțiuni strategice, prevăzute pentru anul de raportare, nu s-a reușit:

- *Elaborarea proiectelor de modificare a cadrului normativ intern al INJ în conformitate cu modificările din legislație*, deoarece organele de resort nu au modificat Legea privind INJ.

- *Finalizarea reconstrucției sediului INJ în vederea asigurării condițiilor adecvate de instruire a judecătorilor, procurorilor și a altor reprezentanți ai sectorului justiției, deoarece organele de resort au refuzat alocarea mijloacelor financiare necesare pentru construcția hotelului și a cafenelei. Totuși, au fost demolate construcțiile auxiliare, cu scopul amenajării teritoriului Institutului.*

1.2. Concluzii

INJ a fost prima instituție responsabilă pentru raportarea realizării a 27 de acțiuni în anul 2015 (din cele 59 de acțiuni pentru anii 2011-2016), conform Anexei nr.3 la prezentul Raport. Informația privind volumele realizării de către INJ a acțiunilor din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ în anul 2015 este prezentată în diagrama de mai jos.

Procentul realizării acțiunilor strategice în anul de referință este destul de mare, ceea ce demonstrează că INJ a întreprins acțiunile necesare pentru realizarea SRSJ. Mai mult ca atât, SRSJ are un impact pozitiv asupra planificării activității INJ, deși există o serie de rezerve și impedimente la realizarea unor acțiuni care nu depind de eforturile depuse de către aparatul administrativ al INJ.

1.3. Acțiuni necesare

Persistă riscul ca unele acțiuni să nu fie realizate. Pentru a fi realizate cu succes toate acțiunile, este necesar să se întreprindă următoarele:

1. Aprobarea de către Parlamentul RM a proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii privind INJ.
2. Adoptarea de către Guvernul RM a Regulamentului privind modul de formare și utilizare a mijloacelor speciale ale Institutului Național al Justiției, precum și a Nomenclatorului și tarifelor serviciilor prestate contra plată de către Institutul Național al Justiției.
3. Alocarea de către MF a unităților de personal necesare pentru funcționarea CIDJ.
4. Alocarea mijloacelor financiare necesare pentru dotarea CIDJ, finalizarea reconstrucției sediului INJ și amenajarea teritoriului, precum și pentru construcția unui bloc de studii cu cantină.

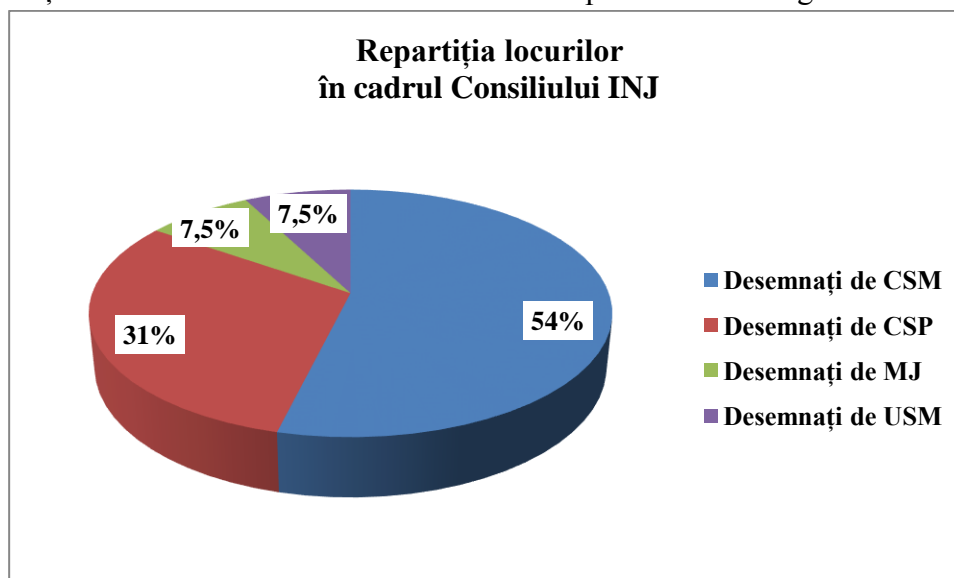
PARTEA II. ACTIVITATEA CONSILIULUI INJ

Pentru Consiliul INJ, anul de raportare s-a marcat, la început, prin alegerea noului Director executiv al INJ, care a intrat în exercițiul funcției la 9 februarie 2015, pentru un mandat de 5 ani. La fel, a fost numit în funcție noul Director executiv adjunct. Tradițional, Consiliul INJ a aprobat rezultatele examenelor de absolvire, în acest an - pentru 15 candidați la funcția de judecător și 20 de candidați la funcția de procuror, au fost aprobate și rezultatele examenelor de admitere, fiind admiși 20 de candidați la funcția de judecător și 25 de candidați la funcția de procuror. Specific anului de referință a fost și validarea rezultatelor evaluării profesionale complexe a formatorilor din rețeaua de formatori.

2.1. Componenta Consiliului

Consiliul INJ este organul suprem de conducere al INJ, alcătuit din 13 membri, inclusiv: 7 membri desemnați de CSM din rândul judecătorilor instanțelor judecătorești de diferite niveluri; 4 membri desemnați de Procurorul General la propunerea CSP; un membru desemnat de MJ și un membru, profesor titular de drept, desemnat de Senatul Universității de Stat din Moldova.

Repartiția locurilor în cadrul Consiliului INJ este prezentată în diagrama de mai jos.

Pe parcursul perioadei de raportare, componenta Consiliului INJ a suferit mici modificări, fiind înlocuiți un membru judecător și membrul desemnat de MJ. De asemenea, a fost ales un nou secretar al Consiliului.

Informația privind componenta nominală a Consiliului INJ este publicată pe site-ul INJ: <http://inj.md/ro/componenta> și se actualizează la zi. La fel, sunt publicate CV-urile membrilor Consiliului INJ, cu informații despre vârstă, studii, gradul de calificare, date privind activitatea profesională și distincții.

2.2. Exercițarea atribuțiilor

Consiliul se convoacă în ședințe ordinare trimestrial, precum și în ședințe extraordinare. Consiliul hotărăște asupra principalelor aspecte în activitatea de formare inițială și continuă, admitere și absolvire, suplinirea posturilor didactice, buget, statul de personal și efectivul limită, contribuțiile donatorilor etc.

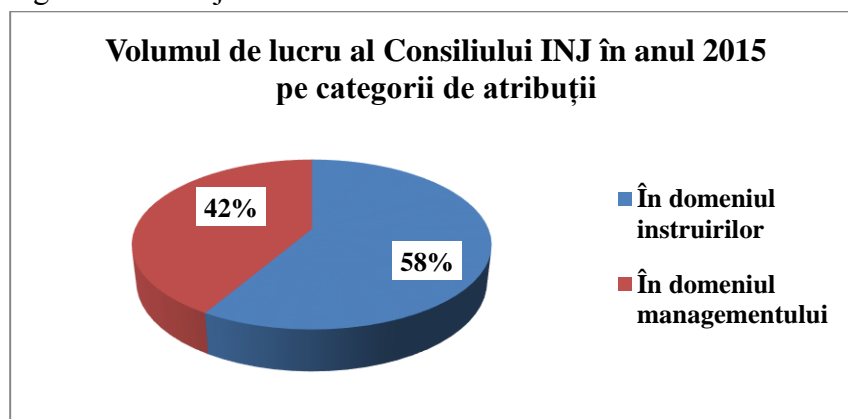
În vederea realizării atribuțiilor sale, Consiliul INJ s-a convocat pe parcursul anului de referință în 13 ședințe,⁵ fiind discutate și soluționate 65 de chestiuni.⁶

Tradițional, Consiliul a aprobat statul de personal, proiectul bugetului, componența comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire/calificare, rezultatele examenelor de admitere și de absolvire/calificare. La fel, au fost aprobate planurile de formare inițială și de formare continuă, curriculumurile disciplinare și ale stagiilor de practică, precum și planul de formare la distanță. A fost aprobată completarea și actualizarea rețelei de formatori, fiind validate și rezultatele evaluării profesionale complexe a formatorilor din rețeaua de formatori.

Pe ordinea de zi a Consiliului a fost și modificarea unor acte normative interne, modificarea logoului INJ, aprobarea modelului legitimației de serviciu pentru personal, aprobarea proiectului Acordului de colaborare între INJ și Academia Națională a Procuraturii din Ucraina, precum și discutarea noii modalități de desfășurare a examenelor de admitere în anul viitor.

La începutul anului de referință, Consiliul a organizat concursul pentru suplinirea funcției de Director executiv al INJ, fiind aleasă în această funcție Diana Scobioală, pentru un mandat de 5 ani. Totodată, a fost aprobată cererea de demisie a Directorului executiv adjunct, fiind numit în funcție un nou Director executiv adjunct – Svetlana Novac, judecător detașat de la CSJ.

Informația privind volumul de lucru al Consiliului INJ pe categorii de atribuții este prezentată în diagrama de mai jos.

Mai mult de jumătate din chestiunile discutate de către Consiliu au vizat atribuțiile de bază ale INJ: formare inițială, concursuri, examene; formare continuă și instruire la distanță; recrutare, evaluare și formare formatori; activitate didactico-metodică – 58%. La fel, o importanță deosebită revine Consiliului în domeniul managementului, dezvoltare de parteneriate, resurse umane și finanțe – 42%.

⁵ Ordinele de zi ale Consiliului pot fi accesate pe: <http://inj.md/ro/%C5%9Fedin%C5%A3e>.

⁶ Hotărârile Consiliului pot fi accesate pe: <http://inj.md/ro/hot%C4%83r%C3%A9ri>.

Abordarea multiaspectuală a chestiunilor ce privesc activitatea INJ, atitudinea promptă și responsabilitatea înaltă a membrilor Consiliului este unul din principalii factori care permit desfășurarea cu succes a activității INJ.

3.1. Organigrama INJ

Activitatea INJ este asigurată de către personalul acestuia, care asigură planificarea și realizarea continuă a atribuțiilor de bază. Din echipa INJ fac parte persoane notorii, cu renume atât în țară cât și peste hotare, precum și tineri specialiști care aduc un suflu nou în cadrul instituției. Deși a fost ales un nou Director executiv, componența subdiviziunilor structurale a rămas, practic, aceeași, cu schimbări neînsemnate inerente relațiilor de muncă din orice instituție.

În anul 2015, structura INJ a rămas neschimbată, fiind compusă din următoarele **subdiviziuni structurale**:

- I. *Conducerea INJ*, formată din: Diana Scobioală, Director executiv, și Svetlana Novac, Director executiv adjunct, judecător detașat de la CSJ, fiind asistate de Olga Pisarenco, consilier al directorului executiv.
- II. *Direcția instruire și cercetare*, condusă de Mariana Pitic, șef de direcție, judecător detașat de la Judecătoria Centru, mun. Chișinău. Direcția includea:
  1. *Secția instruire inițială*, condusă de Iulia Gorbatenco, având în subordine un consultant și 8 formatori;
  2. *Secția instruire continuă*, condusă de Ecaterina Popa, având în subordine 6 consultanți și 6 formatori;
  3. *Secția formare formatori și relații internaționale*, condusă de Valentina Conțescu, având în subordine 2 consultanți și 2 formatori;
  4. *Secția abilități non-juridice, relații cu publicul și editări*, condusă de Gheorghe Budeanu, având în subordine un consultant, un specialist principal și 4 formatori;
  5. *Secția didactico-metodică și cercetări*, condusă de Valeria Șterbeț, având în subordine 3 consultanți și 6 formatori;
  6. *Secția e-transformare, e-instruire și tehnologii informaționale*, condusă de Tatiana Ciaglic, având în subordine 2 specialiști coordonatori în programare și 2 formatori.
- III. *Direcția economico-administrativă*, condusă de Raisa Cravțov. Direcția includea:
  1. *Secția economico-financiară*, condusă de Ana Repeșciuc, având în subordine 3 consultanți și un specialist principal;
  2. *Secția logistică și administrativă*, condusă de Alexandru Țeli, având în subordine 2 specialiști principali, un specialist, precum și 6 persoane – personal auxiliar.
- IV. *Secția resurse umane*, condusă de Eugenia Kistruga, având în subordine un consultant și un specialist principal.

Menționăm că, începând cu anul de referință, a fost modificată doar denumirea unor secții. În context, Secția resurse umane și documentare a devenit Secția resurse umane, iar Secția financiară a fost redenumită în Secția economico-financiară.

Statele de personal au rămas la același număr de unități și la aceeași repartizare după sarcinile de bază ale funcțiilor. În total, INJ dispune de 73 de unități de personal, dintre care: 13 unități personal de conducere, 28 formatori, 26 funcționari și slujbași, 6 muncitori. Pe parcursul anului, aceste unități au fost completate în proporție de 98,63%.

3.2. Activitatea didactico-metodică

Activitatea didactico-metodică a fost îndreptată spre modernizarea procesului de formare în conformitate cu documentele de politici în domeniul didactico-metodic. Au fost elaborate planurile de formare conform metodologiilor INJ. Au fost elaborate, după caz – actualizate, 91 de curriculumuri la disciplinele incluse în planurile de formare inițială, în scopul corespunderii cerințelor Ghidului metodic, prin implementarea metodelor activ-participative de formare ce decurg din principiile educației adulților. De asemenea, a fost completat fondul de carte al INJ, asigurând beneficiarii cu materiale didactico-metodice necesare procesului de formare.

3.2.1. Implementarea metodologiilor de determinare a necesităților de formare

În scopul elaborării *Planului de formare inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror în perioada 1 octombrie 2015 – 31 martie 2017*, INJ a realizat un șir de activități de evaluare a necesităților în domeniu, folosind diferite metode și instrumente de evaluare în conformitate cu Metodologia de determinare a necesităților de formare inițială a candidaților la funcția de judecător, aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.13/3 din 27.12.2013, și Metodologia de determinare a necesităților de formare inițială a candidaților la funcția de procuror, aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.1/3 din 31.01.2014, precum:

- Analiza documentelor și a altor surse informaționale ale INJ: Planul de formare inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror pentru 2014 – 2016; Raportul privind determinarea necesităților de formare inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror, aprobat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.12/7 din 31.10.2014; propuneri ale donatorilor INJ expuse în cadrul ședințelor CCD, alte documente relevante.
- Efectuarea unor studii comparate: Studiul comparat al Planului de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror al INJ cu Programul de formare profesională a auditorilor de justiție al INM; Analiza comparată a curriculumurilor disciplinare ale INJ cu curriculumurile disciplinare ale USM și ULIM, în vederea excluderii repetărilor de programe; Analiza comparată a conținutului disciplinelor/curriculumurilor disciplinare din Planul de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror al INJ în vederea excluderii contrapunerilor conținuturilor tematice.
- Propunerile conceptuale ale planului de formare inițială elaborate de grupurile de formatori din domeniul civil și procesual civil, domeniul penal și procesual penal, rezultate în urma discuțiilor focus-grupurilor în cadrul ședințelor comune.

Proiectul planului a fost supus unei evaluări din partea unui consultant contractat de Proiectul PUNUD, care a propus unele completări și perfecționări, în special - discipline noi: Drept internațional, Stilistica și redactarea juridică, Victimologia, substituirea disciplinelor Organizarea activității instanțelor judecătorești și ale organelor procuraturii, Etica și deontologia judecătorului și procurorului prin Managementul și eficientizarea instanțelor de judecată, gestionarea timpului judiciar și etica profesională a judecătorului, Managementul organelor procuraturii și etica profesională a procurorului. Astfel, planul a fost actualizat și calibrat rigorilor și imperativelor actuale ale sectorului justiției din RM și reprezintă rezultatul unui proces consultativ vast cu constituenții naționali (din diverse instituții ale sectorului justiției din RM) și internaționali (ONU și Consiliul Europei). Astfel, prin Hotărârea

Consiliului INJ nr.9/5 din 25.09.2015, a fost aprobat un plan de formare inițială conceptual nou, în baza căruia se realizează formarea audienților promoției a IX-a.

La elaborarea *Planului de formare inițială a grefierilor și asistenților judiciari pentru anul 2015* s-a ținut cont de propunerile venite în urma consultării cu CSM, președinții instanțelor, precum și propunerile MJ/DAJ. Planul a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/6 din 03.07.2015.

La elaborarea *Planului de formare inițială a consilierilor de probațiune pentru anul 2015* s-a ținut cont de propunerile MJ și OCP, precum și de practica instruirii consilierilor de probațiune în anii 2013 și 2014. Planul a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.6/7 din 03.07.2015.

În vederea elaborării *Planului de formare continuă a judecătorilor și procurorilor pentru anul 2016*, în conformitate cu Metodologia de determinare a necesităților de formare continuă a judecătorilor, aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.13/3 din 27.12.2013, și Metodologia de determinare a necesităților de formare continuă a procurorilor, aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.1/3 din 31.01.2014, a *Planului de formare continuă a personalului instanțelor judecătorești, consilierilor de probațiune și altor categorii care activează în sectorul justiției în anul 2016*, în conformitate cu Metodologia de determinare a necesităților de formare a grefierilor și asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești și a consilierilor de probațiune, aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.9/2 din 18.07.2014, s-a realizat procesul de identificare a necesităților de formare continuă a categoriilor invocate de beneficiari.

Prin utilizarea metodelor aprobate și a instrumentelor de evaluare a necesităților de formare continuă a judecătorilor și procurorilor, au fost remise demersuri către CSM, CSP, CSJ, PG, MJ, instanțelor judecătorești, AJM, DAJ, OCP și CNAJG. Informațiile, propunerile și recomandările tematice formulate de către instituțiile cointeresate și beneficiarii direcți au fost selectate, generalizate și sistematizate pe domenii. Au fost identificate domeniile/unitățile tematice prioritare, în baza cărora s-au întocmit proiectele planurilor de formare continuă.

La formularea tematică, în ansamblu, s-a ținut cont de prevederile: Planului de acțiuni privind implementarea SRSJ; Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei INJ; Planului național de acțiuni pentru implementare Acordului de Asociere RM – UE pentru anii 2014-2016; Raportului privind evaluarea necesităților de instruire continuă a judecătorilor și procurorilor și Programele de formare continuă din anii precedenți; Generalizarea statisticii și practicii judiciare referitoare la unele categorii de cauze examinate de instanțe în ultimii ani; Propunerile formatorilor INJ privind tematicile de formare continuă; Propunerile din partea CSM, CSJ, CSP, PG, MJ, OCP; Recomandările și alte documente ale organismelor europene și regionale care conțin angajamente ale RM, în special: Avizul nr.4 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni privind instruirea inițială și continuă corespunzătoare a judecătorilor; Recomandarea CM/Rec (2010) 12 a Comitetului Miniștrilor al CoE cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitatea; Recomandarea Rec (2000) 19 a Comitetului de Miniștri al CoE privind rolul procurorului în sistemul justiției penale; Avizul (2012) nr.7 al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni cu privire la gestionarea serviciilor de urmărire penală, adoptat la Strasbourg la 26-27 noiembrie 2012 ș.a.

Ambele planuri de formare continuă au fost aprobate prin Hotărârea Consiliului INJ nr.9/4 din 25.09.2015.

3.2.2. Elaborarea curriculumurilor disciplinare și a altor materiale didactico-metodice necesare procesului de formare

Coordonarea procesului didactico-metodic este preponderent îndreptată spre dezvoltarea și implementarea metodelor activ-participative de formare ce decurg din principiile educației adulților. Astfel, în domeniul ce ține de coordonarea elaborării, actualizării și implementării curriculumurilor disciplinare, elaborării materialelor didactico-metodice necesare procesului de formare INJ a oferit suport metodologic formatorilor la elaborarea și actualizarea curriculumurilor disciplinare în conformitate cu cerințele metodice aprobate de Consiliul INJ pentru formarea inițială:

- a candidaților la funcția de judecător și de procuror în semestrul III, conform planului de învățământ 2013-2015, promoția a VII-a, în total - curriculumuri pentru 12 discipline;
- a candidaților la funcția de judecător și de procuror în semestrul II și III din Planul de învățământ pentru perioada 1 octombrie 2014 - 31 martie 2016, promoția a IX-a, în total - curriculumuri pentru 35 discipline, precum și curriculumul stagiului de practică;
- a candidaților la funcția de judecător și de procuror în semestrul I, în baza Planului de formare inițială în perioada 1 octombrie 2015- 31 martie 2017, promoția a VIII-a, în total -curriculumuri pentru 12 discipline;
- a grefierilor și asistenților judiciari, conform Planului de formare inițială a grefierilor și asistenților judiciari pentru anul 2015 (pentru perioada de studii 6 iulie - 9 noiembrie 2015, conform calendarului academic), în total - 15 curriculumuri disciplinare și Curriculumul stagiului de practică;
- a consilierilor de probațiune, în baza Planului de formare inițială a consilierilor de probațiune pentru anul 2015 (pentru perioada de studii 3 august – 2 noiembrie 2015, conform calendarului academic), în total - 15 curriculumuri disciplinare și Curriculumul stagiului de practică.

De asemenea, s-a acordat asistență didactico-metodică formatorilor în procesul de realizare și implementare a curriculumurilor disciplinare în cadrul activităților de formare. A fost avizat curriculumul pentru formarea continuă „*Formarea intervievatorilor în domeniul audierii copilului victimă/martor al infracțiunii*”, realizat de CNPAC în colaborare cu INJ. La fel, a fost avizat curriculumul și suportul de curs pentru formarea continuă a judecătorilor și procurorilor „*Investigarea eficientă a infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant. Aspecte medico-legale și psihologice*”, realizate de un grup de experți prin intermediul Proiectului PNUD,și Ghidul *E-Migrație*.

3.2.3. Evaluarea calității procesului de formare

În conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare a calității programelor de formare, INJ a desfășurat pe parcursul anului 2015 evaluarea formatorilor incluși în rețeaua de formatori, după caz - și a celor ocazionali.

Formatorii care au livrat programele de formare inițială au fost evaluați: a) periodic, pe parcursul perioadei de derulare a disciplinei, conform fișei de evaluare din anexa nr.1 la Metodologie; b) la sfârșitul disciplinei, de către audienți, în baza unui chestionar de uz intern - anexa nr.2 la Metodologie.

Formatorii care au livrat programele de formare continuă, inclusiv de formare formatori, au fost evaluați: a) în cadrul prestării activității de formare continuă, în baza unui chestionar cu caracter general - anexa nr.6 la Metodologie, care se completa înainte de încheierea activității

de formare continuă de către beneficiarii formării continue; b) chestionarele, de regulă, au fost completate numai cu privire la formatorii care au prestat, conform agendei de formare, cel puțin 4 ore academice pe zi/seminar.

Rezultatele evaluării prestației formatorilor au fost generalizate anual și semestrial. În baza generalizărilor, au fost întocmite rapoarte cu concluziile respective. Astfel, în perioada anului 2015 au fost elaborate: Raportul privind implementarea Metodologiei de evaluare a calității programelor de formare din cadrul INJ în perioada anului 2014 (26.02.2015) și Raportul privind rezultatele evaluării formatorilor în baza Metodologiei de evaluare a calității programelor de formare din cadrul INJ în primul semestru al anului 2015 (10.07.2015).

Periodic, s-a verificat conformitatea documentelor educaționale de formare elaborate de formatori (planul de curs/seminar pentru fiecare unitate tematică, după caz - planul-scenariu pentru procesul simulat, materiale didactice aferente), cerințelor și recomandărilor metodice, precum și realizarea procesului de formare în conformitate cu acestea și s-a oferit în cadrul acestor activități suport consultativ la elaborarea instrumentelor de evaluare și autoevaluare a activităților de formare.

3.2.4. Gestionarea și completarea fondului de carte al INJ

În contextul transformării Bibliotecii INJ într-un Centru de Informare și Documentare Juridică, fondul bibliotecii și mobilierul au fost reamplasate în cele două săli noi: Sala de lectură și Sala de păstrare a fondului bibliotecii.

Biblioteca a perfectat pentru anul 2015 abonamente la publicații periodice – 3 titluri de ziare și 13 titluri reviste. A fost completat fondul de carte cu literatură juridică cu 8 titluri, în total 192 exemplare, dintre care: procurate 1 titlu (30 exemplare) și donate 7 titluri (162 exemplare). Donațiile au parvenit din partea CSJ și SOROS.

Sala de lectură este dotată cu 3 calculatoare și un calculator de serviciu cu imprimantă, toate conectate la internet și MoldLex. A fost instalat sistemul de videoconferințe (două monitoare, o cameră, două microfoane, sistemul Polycom) donat de LEAVITT. Sistemul permite organizarea videoconferințelor interactive.

3.3. Admitere, instruire inițială și absolvire

Concursul de admitere la INJ în anul 2015 s-a desfășurat în conformitate cu Calendarul aprobat de Consiliul INJ, fiind înmatriculați 20 de candidați la funcția de judecător și 25 de candidați la funcția de procuror. Instruirea inițială și stagiile de practică ale candidaților la funcții de judecător și de procuror, precum și ale greșierilor, asistenților judiciari și consilierilor de probațiune numiți în funcție a fost organizată în baza Planurilor de formare aprobate de Consiliul INJ. La finele realizării Planurilor de formare, toți candidații la funcții de judecător și de procuror au susținut examenele de absolvire, iar greșierii, asistenții judiciari și consilierii de probațiune numiți în funcție au finalizat studiile cu examene de capacitate. Totodată, în anul de referință au fost desfășurate examenele de capacitate pentru candidații la funcția de judecător în baza vechimii în muncă.

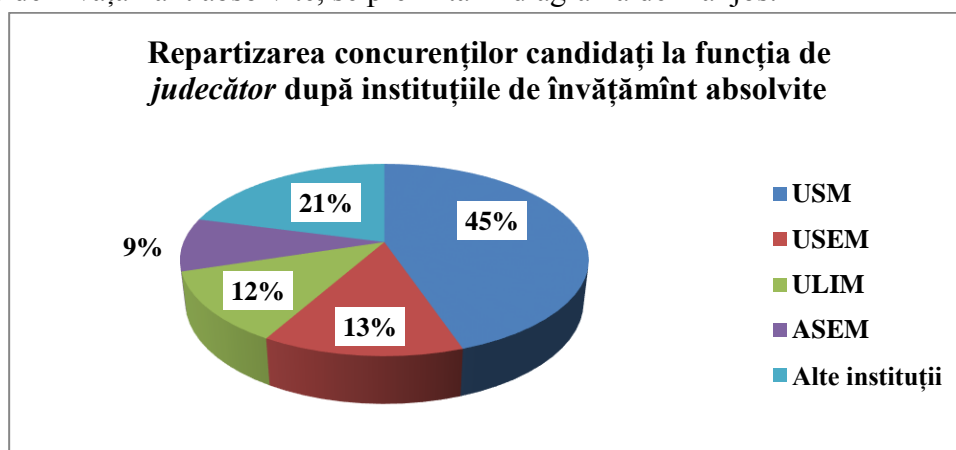
3.3.1. Concursul de admitere

În conformitate cu art.13 din [Legea privind INJ](#) și [Regulamentul de organizare a concursului de admitere la cursurile de instruire inițială a judecătorilor și procurorilor la INJ](#), admiterea la cursurile de instruire inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror se face exclusiv pe bază de concurs, cu respectarea principiilor transparenței și egalității în drepturi. Concursul s-a desfășurat conform [Calendarului](#) aprobat de către Consiliul INJ. Pentru a asigura accesul liber al populației la informație, anunțul a fost plasat pe site-ul și pe panoul din holul INJ, precum și în ziarul „Dreptul”.

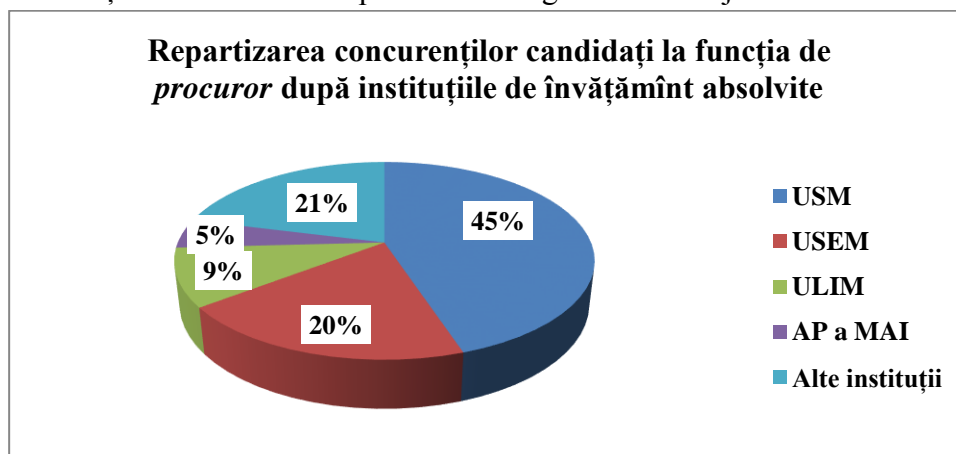
Comisia pentru organizarea și desfășurarea concursului de admitere a fost constituită prin Ordinul Directorului executiv, în componența a 4 membri desemnați din rândul personalului administrativ, care a asigurat buna organizare și desfășurare a concursului.

În perioada 1 iulie – 1 august, Comisia a înregistrat **215 cereri de înscriere la concurs**, respectiv 67 de cereri pentru a candida la funcția de judecător și 148 cereri – pentru funcția de procuror. Cu scop de informarea publicului larg, listele candidaților înscriși la concurs au fost plasate pe site și afișate pe panou în holul INJ. Menționăm că numărul participanților înscriși la concurs este în creștere an de an.

Participanții înregistrați la concurs pentru funcția de judecător au absolvit: USM – 30 de persoane, USEM – 9 persoane, ULIM – 8 persoane, ASEM – 6 persoane, alte instituții – 14 persoane. Informația privind repartizarea concurenților candidați la funcția de judecător, după instituțiile de învățământ absolvite, se prezintă în diagrama de mai jos.

Participanții înregistrați la concurs pentru funcția de procuror au absolvit: USM – 66 de persoane, USEM – 29 persoane, ULIM – 14 persoane, AP a MAI – 7 persoane, alte instituții – 31 persoane. Informația privind repartizarea concurenților candidați la funcția de procuror după instituțiile de învățământ absolvite se prezintă în diagrama de mai jos.

Grupul de lucru pentru elaborarea testelor și spețelor a fost constituit de Consiliul INJ în componența a 8 membri, desemnați din rândul judecătorilor, procurorilor și al cadrelor universitare. Grupul a elaborat 400 de teste-grilă pentru proba scrisă și 200 de spețe pentru proba verbală a examenelor de admitere.

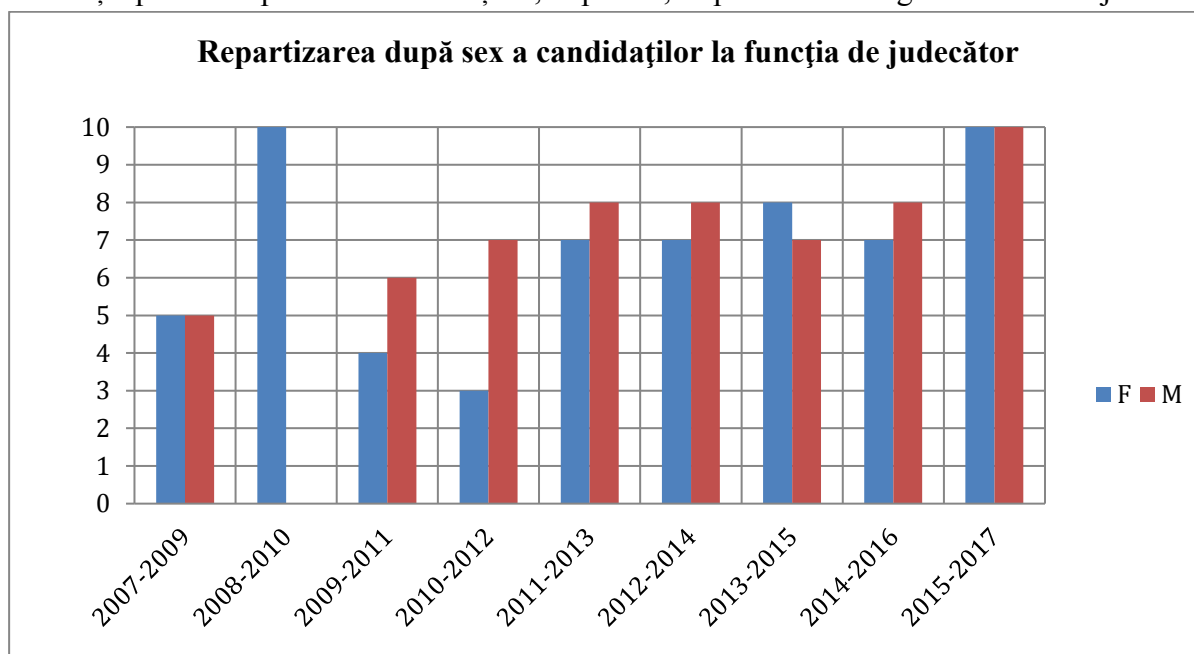
Comisia pentru examenele de admitere a fost constituită de Consiliul INJ în componența a 5 membri, desemnați din rândul judecătorilor, procurorilor și al cadrelor universitare.

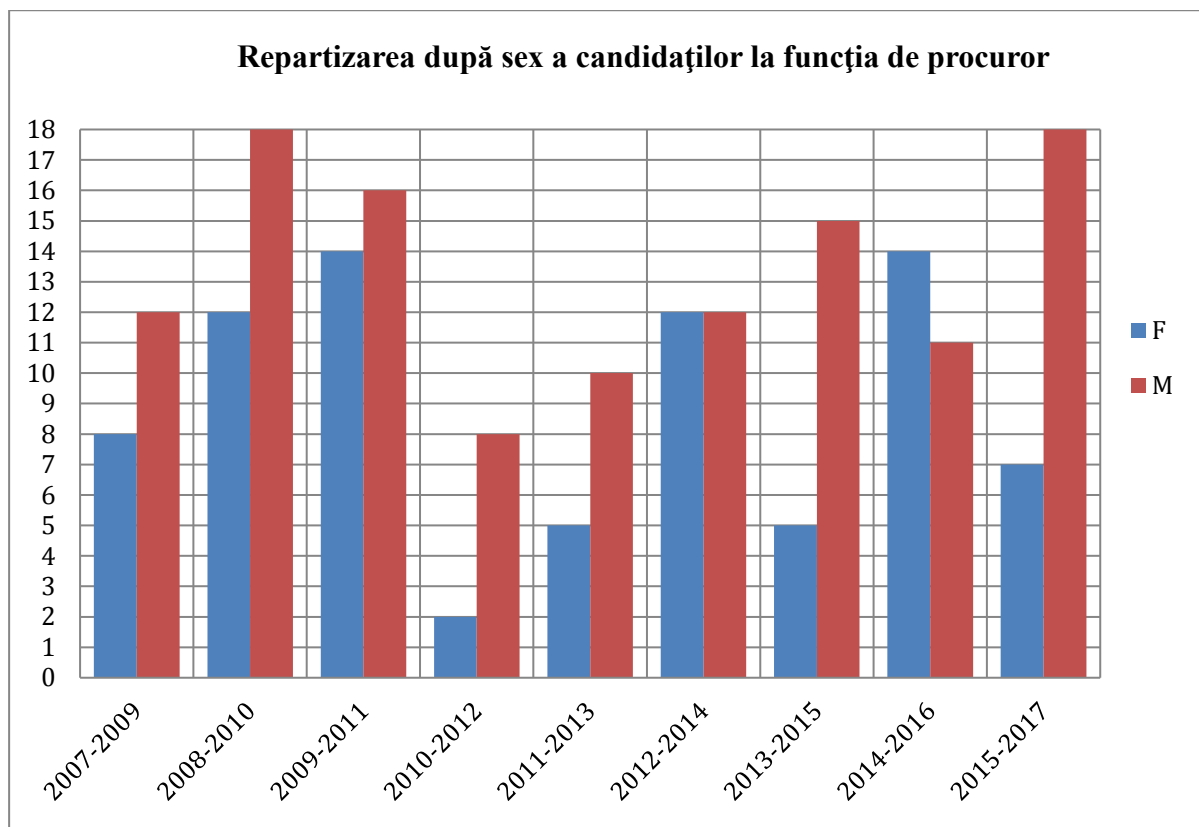
Pentru susținerea testului-grilă s-au prezentat 63 din 67 de concurenți înscriși pentru cele 20 de locuri la funcția de judecător și 139 din 148 de concurenți înscriși pentru cele 25 de locuri la funcția de procuror. Reținem: un număr de 3 persoane pe un loc la funcția de judecător și de aproape 6 persoane pe un loc la funcția de procuror. Borderourile cu punctajul și nota obținută au fost afișate în termen în holul INJ.

La proba verbală au fost promovați 91 de concurenți, dintre care 40 la profilul judecător și 51 la profilul procuror, ceea ce reprezintă dublul numărului de locuri scoase la concurs. Borderourile cu nota medie obținută au fost afișate în aceeași zi în holul INJ.

Comisia pentru examenele de admitere a prezentat rezultatele examenelor de admitere Consiliului INJ, care le-a aprobat prin Hotărârea nr.9/1 din 25.09.2015. Prin ordinul Directorului executiv, 20 de candidați la funcția de judecător și 25 de candidați la funcția de procuror au fost înmatriculați la cursurile de instruire inițială în cadrul INJ, pentru o perioadă de 18 luni, începând cu 01.10.2015. Audienții au fost familiarizați contra semnătură cu cadrul normativ relevant pentru formarea inițială în cadrul INJ.

Pe parcursul anilor de activitate ai INJ, se observă un echilibru referitor la egalitatea de gen în rândul candidaților la funcția de judecător și un decalaj mai mare la profilul procuror. Informația privind repartizarea audienților, după sex, se prezintă în diagramele de mai jos.

3.3.2. Realizarea planurilor de învățământ

Formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror care au fost admiși la studii în anul 2015 (**promoția a IX-a**) s-a desfășurat în conformitate cu [Planul de formare inițială](#), aprobat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.9/5 din 25.09.2015, care include discipline de pregătire fundamentală atât pentru judecători, cât și pentru procurori.

În semestrul I audienții au studiat în grupe mixte 12 discipline de inițiere în profesie și pregătire fundamentală. În 2015 audienții promoției a IX-a au studiat cursul de limbă engleză, fiind o disciplină obligatorie, gratuit, fără cheltuieli din bugetul INJ. Lucrul acesta a fost posibil grație Acordului de colaborare semnat între INJ și Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont” din Chișinău, care ne-a oferit formatori de limbă engleză.

La finele fiecărei discipline de studiu s-a organizat evaluarea cunoștințelor audienților. Metodologia de evaluare a fost modificată datorită opiniilor audienților din anii precedenți și s-a ținut cont de analiza programelor altor instituții. Evaluarea de către audienți a formatorilor și a disciplinelor de studiu se i-a în considerație la perfecționarea planurilor de formare.

Audienții din **promoția a VIII-a** au continuat instruirea în conformitate cu [Planul de formare pentru cursurile de instruire inițială 1 octombrie 2014 – 31 martie 2016](#). În luna ianuarie toți audienții au susținut examenele sesiunii de iarnă, fiind promovați în semestrul II.

În semestrul II, audienții au studiat discipline comune și discipline separate, conform planului de formare. La fel, au studiat o disciplină opțională aleasă de către audienți: Combaterea violenței în familie. Formarea a decurs conform calendarului, cu susținerea colocviilor diferențiate și a examenelor, fiind promovați în semestrul III.

Semestrul III – de stagiere și aplicativ de proiectare - a fost modificat, fiind luate în considerație propunerile audienților și opiniile conducătorilor de practică din anii precedenți. Conform [calendarului modificat](#), semestrul III a început cu disciplinele care erau preconizate să fie studiate după stagiul de practică. Ca disciplină opțională, toți audienții au ales „Justiția

pentru copii”. Ca rezultat, după susținerea colocviilor diferențiate, stagiul de practică a urmat, în organele de urmărire penală, instanțele de judecată și organele procuraturii, sub îndrumarea unui tutore de la locul desfășurării practicii din sectoarele mun. Chișinău și raionul Orhei, desemnați de CSM, CSP și IGP.

Stagiul de practică s-a realizat în conformitate cu prevederile [Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea stagiului de practică a audienților INJ](#). Periodic, s-a efectuat evaluarea curentă a audienților stagiați. Conform modificărilor efectuate în calendarul academic, s-a ridicat nivelul de pregătire teoretică și profesională, punându-se în aplicare cunoștințele acumulate la disciplinele ce țin de diferite categorii de dosare. Sarcinile puse în fața lor le-au realizat în termen, activitățile prevăzute de curriculum fiind coordonate cu tutorii stagiului, calitatea proiectelor de acte procedurale întocmite de ei a fost bună. În opinia tutorilor stagiului de practică, audienții stagiați le acordă acestora un mare ajutor în activitatea cotidiană.

În perioada octombrie – decembrie, audienții stagiați au participat la simulări de procese, organizate de către formatori în sala de simulări a INJ. Audienții stagiați au participat la simulări de procese judiciare civile în domeniul dreptul muncii, contencios administrativ, contractul de asigurare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, cererea procurorului în interesele persoanei în vârstă și la simulări de procese penale a dosarelor privind infracțiunile de sustrageri, infracțiunile în domeniul transportului, infracțiunilor contra vieții și sănătății persoanei, infracțiunilor contra securității publice și ordinii de drept, infracțiunilor contra sănătății publice și a conviețuirii sociale.

Formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror înmatriculați la studii în anul 2013, **promoția a VII-a**, a finalizat cu succes în conformitate cu [Planul de învățământ 1 octombrie 2013 – 31 martie 2015](#). După evaluarea finală a semestrului III, a fost calculată și media generală a notelor acumulate de audienții promoției a VII-a pe parcursul anilor de studii 2013-2015, semestrele I-III, după care au fost promovați la susținerea examenelor de absolvire.

Formarea inițială a asistenților judiciari și grefierilor în cadrul INJ s-a realizat conform [Planului de formare inițială a asistenților judiciari și grefierilor](#). Prin ordinul Directorului executiv, au fost înmatriculați 20 de asistenți judiciari și 16 grefieri, pentru perioada 6 iulie – 16 august, conform calendarului academic. În perioada 14 septembrie – 25 octombrie, asistenții judiciari și grefierii au fost repartizați la practică.

Comisia pentru examenul de capacitate al asistenților judiciari și grefierilor a fost aprobată prin Hotărârea Consiliului nr.9/3 din 25.09.2015. Examenul de capacitate s-a desfășurat timp de trei zile, două zile proba scrisă, iar o zi s-a desfășurat proba orală. Din 20 de asistenți judiciari și 16 grefieri, au absolvit cursurile de formare inițială 15 asistenți judiciari și 10 grefieri, ceilalți fiind exmatriculați din diferite motive.

După promovarea examenelor de capacitate, asistenții judiciari și grefierii au primit certificate care confirmă absolvirea cursului de formare inițială.

Formarea inițială a consilierilor de probațiune în cadrul INJ s-a realizat conform [Planului de formare inițială a consilierilor de probațiune](#). Prin ordinul Directorului executiv, au fost înmatriculați 16 consilieri de probațiune, pentru o perioadă de 3 luni, începând cu 10.08.2015, conform calendarului academic. Stagiul de practică s-a desfășurat sub îndrumarea șefilor birourilor de probațiune, care au fost numiți în calitate de conducători de practică.

Comisia pentru examenul de capacitate al consilierilor de probațiune a fost aprobată prin Hotărârea Consiliul nr.9/2 din 25.09.2015. Examenul de capacitate s-a desfășurat timp de o zi.

Doar 11 din 16 consilieri de probațiune au absolvit cursurile de formare inițială, ceilalți fiind exmatriculați din diferite motive, în principal - eliberarea din funcție.

La finele examenului de capacitate, consilierii de probațiune au primit certificate care confirmă absolvirea cursului de formare inițială.

3.3.3. Examenele de absolvire

Conform art.17 alin.(3) din Legea privind INJ și capitolul VII al Regulamentului privind formarea inițială și absolvire, după încheierea cursurilor în cadrul INJ, candidații la funcții de judecător și de procuror susțin examenele de absolvire, care constau din probe teoretice și practice, cu subiecte distincte pentru judecători și procurori, prin care se verifică însușirea cunoștințelor necesare exercitării funcției de judecător sau de procuror.

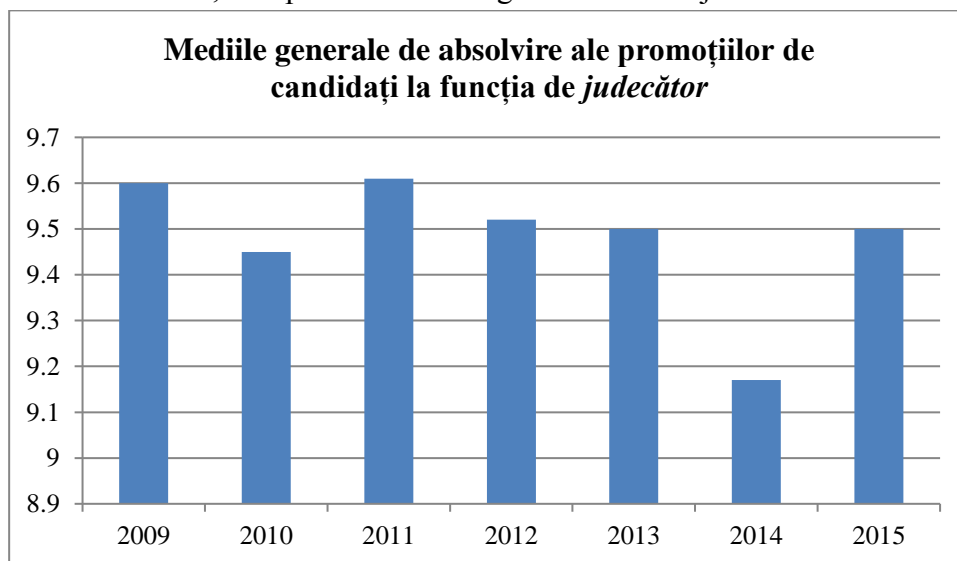
Examenele de absolvire au fost susținute în fața Comisiilor pentru examenele de absolvire separate și s-au desfășurat în două etape:

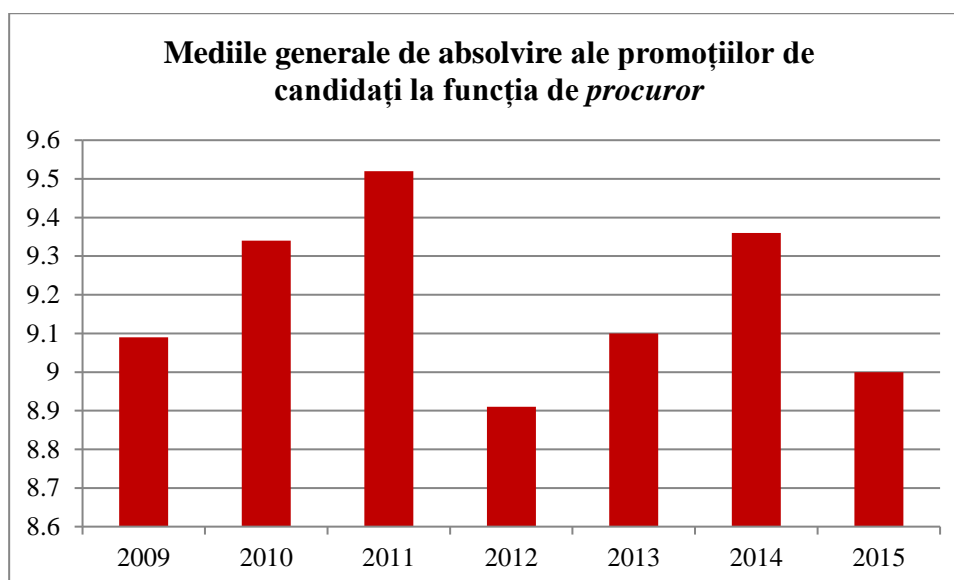
Proba scrisă –la disciplinele drept civil/drept procesual civil și drept penal/drept procesual penal a constat din întocmirea unei hotărâri într-o cauză civilă și a unei sentințe în cauză penală de către candidații la funcția de judecător și, respectiv, întocmirea unei cereri a procurorului de chemare în judecată și a unui rechizitoriu în baza dosarelor concrete de către candidații la funcția de procuror.

Proba orală a fost susținută la disciplinele „Organizarea activității instanțelor de judecată” și „Etica și deontologia judecătorului” de către candidații la funcția de judecător, și la disciplinele „Organizarea activității organelor procuraturii” și „Etica și deontologia profesională a procurorului” de către candidații la funcția de procuror.

Rezultatele examenelor au fost afișate în holul INJ în termenul stabilit în Regulamentul privind formarea inițială și absolvire. În perioada examenelor nu au apărut disensiuni.

Media generală de absolvire pe promoție este de 9,5 pentru candidații la funcția de judecător și de 9,0 pentru candidații la funcția de procuror. Informația privind mediile generale de absolvire ale promoțiilor de candidați la funcțiile de judecător și de procuror, care au absolvit în anii 2009-2015, este prezentată în diagramele de mai jos.

La 31 martie 2015 a avut loc ședința festivă cu prilejul înmânării celor 35 de absolvenți a atestatelor de absolvire a INJ. La eveniment au participat persoane notorii din conducerea instituțiilor de drept, reprezentanți ai mass-media, organismelor internaționale și din mediul academic.

După absolvirea INJ, absolvenții au participat la concursurile pentru suplinirea funcțiilor de judecător și de procuror.

3.3.4. Numirea în funcție a absolvenților INJ

Numirea în funcție a absolvenților INJ încheie șirul de activități care stau la temelia realizării politicilor și strategiilor în domeniul asigurării necesarului de judecători și de procurori cu înalte standarde de competență și integritate. Toți cei 152 de absolvenți ai promoțiilor I-VII, candidați la funcția de procuror, au fost angajați în funcții chiar în anul absolvirii, iar din cei 82 de absolvenți ai promoțiilor I-VII, candidați la funcția de judecător, doar 71% au fost angajați în funcții. Informația privind statistica angajării absolvenților INJ, candidați la funcția de judecător, este prezentată în diagrama de mai jos.

Statistica angajării absolvenților INJ, candidați la funcția de judecător								
Anul absolvirii	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	TOTAL
Nr. de absolvenți	10	9	9	10	14	15	15	82
Angajați în 2009	2							2
Angajați în 2010	0	0						0
Angajați în 2011	4	8	3					15
Angajați în 2012	1	0	4	6				11
Angajați în 2013	0	0	0	0	0			0
Angajați în 2014	2	1	1	4	7	1		15
Angajați în 2015	1	0	0	0	3	8	2	6
Total angajați	10	9	8	10	10	9	2	58
Procentul angajării	100%	100%	89%	100%	71%	60%	13%	71%
Total neangajați	0	0	1	0	4	6	13	24

3.3.5. Activități extracurriculare

Pe parcursul anului 2015 beneficiarii formării inițiale au avut ocazia să participe la mai multe activități extracurriculare.

Datorită suportului logistic din partea USAID ROLISP, o echipă din 3 audienți ai INJ au participat la *Concursul internațional al școlilor europene de magistratură THEMIS*, care a avut loc în or. Luxemburg. Echipa INJ a concurat la categoria „Cooperarea internațională civilă în materie de procedură civilă europeană”, cu tema „Exequatur-ul hotărârilor arbitrale străine pe teritoriul Republicii Moldova: RISCURI ȘI REMEDII”. Audienților noștri le-a fost decernat un premiu special al juriului pentru Încurajarea înțelegerii valorilor europene și pentru stabilirea unei relații mai strânse între RM și UE.⁷

Un alt eveniment important care a avut loc în incinta INJ, a fost *prima ediție a Concursului de referate în domeniul Convenției Europene a Drepturilor Omului*. Referatele audienților învingători au fost publicate în [Revista INJ - nr.2, 3, 4](#). Organizarea acestui concurs a avut drept obiectiv studierea aprofundată și valorificarea unui anumit domeniu problematic la etapa actuală, dezvoltarea competențelor de cercetare și aplicare a jurisprudenței CtEDO în ordinea juridică internă.

În această perioadă audienții au mai participat la următoarele activități extracurriculare:

- *Reforme și rolul societății civile*, formator dl Ludger Kühnhardt, doctor al Institutului pentru Integrare Europeană din cadrul Universității din Bonn, profesor la Institutul pentru Științe Politice și Sociologie;
- *Simularea unei ședințe de judecată în cadrul unui proces penal*, eveniment organizat în cadrul proiectului „JET IINITIATIVE” sub egida INL (Bureau of International Narcotics and Law Enforcement Affairs), găzduit de ULIM și finanțat de către Ambasada SUA;
- *Combaterea traficului de ființe umane*, formator fiind Frank J. LABUDA, judecător, New York, SUA;
- Vizită de studiu la deschiderea oficială a *Centrului pentru reformă în sistemul judecătoresc*;
- Vizită de studiu la penitenciarul Pruncul pe tematica *Sistemul instituțiilor penitenciare din RM. Moștenire, realități și perspective*.

3.3.6. Examinarea candidaților la funcția de judecător în baza vechimii în muncă

În vederea executării prevederilor art.6 alin.(3) din Legea nr.544 din 20.07.95 cu privire la statutul judecătorului, în baza art.17 al Legii privind INJ și pct.7.7 și 7.8 din Regulamentul cu privire la formarea inițială și absolvire din 21.06.2007, prin Hotărârea Consiliului INJ nr.12/3 din 27.11.2015 a fost aprobată procedura de desfășurare a examenului pentru candidații la funcția de judecător în baza vechimii în muncă, tematica, anunțul, cererea tipizată și calendarul academic.

În perioada 4 decembrie 2015 – 22 ianuarie 2016 au fost înregistrate 72 de cereri de înscriere la examenul de capacitate, iar prin Ordinul Directorului executiv al INJ nr.3/A din 25.01.2016 a fost aprobată lista candidaților înscriși pentru susținerea examenului de capacitate.

---

⁷ Mai multe informații despre participarea audienților INJ la concursul internațional THEMIS găsiți pe: <http://new.inj.md/ro/echipa-inj-s-%C3%AEntors-de-la-concursul-themis-cu-premiul-special-al-juriului>.

3.4. Formare continuă

Procesul de planificare, realizare, monitorizare și evaluare a activităților de formare continuă s-a desfășurat în coordonare cu instituțiile vizate în domeniu. Toate cele 242 de activități planificate s-au realizat cu succes. Mai mult ca atât, s-au organizat și unele evenimente de instruire suplimentare, agreate de INJ și partenerii săi, în favoarea beneficiarilor. În total, au fost organizate 260 de activități de formare în cadrul cărora au fost instruite și certificate 6.925 de persoane. Relevant este faptul că au fost implementate toate acțiunile de formare continuă ce se regăsesc în documentele strategice naționale. Grație suportului partenerilor de dezvoltare, s-a reușit și desfășurarea unor formări cu durata mai mare de o zi. Participarea experților străini în comun cu formatorii INJ a permis un eficient schimb de bune practici și experiență profesională. Plus valoare formărilor a adus și implicarea unor formatori ocazionali, reprezentanți ai unor instituții statale, cu scopul eficientizării instruirii interdisciplinare. Impactul formărilor, pe termen scurt, chiar dacă nu-i măsurabil la moment din lipsa indicatorilor calitativi, este unul benefic și contribuie la sporirea calificării profesionale a beneficiarilor INJ, potrivit evaluărilor calității programelor de formare.

3.4.1. Planificarea activităților

Activitățile de formare continuă din cadrul INJ au fost planificate în baza evaluării necesităților de formare continuă conform Metodologiilor de evaluare a beneficiarilor INJ⁸, acțiunilor care rezultă din documentele strategice naționale și europene, ținând cont de obligativitatea de formare stipulată în legislația ce-i vizează. Accentele formării au fost plasate și pe respectarea drepturilor omului, aplicarea jurisprudenței și standardelor CtEDO, uniformizarea practicii judiciare, dezvoltarea competențelor non-juridice etc.

Planurile de formare continuă pentru judecători și procurori, precum și personalul instanțelor, consilieri de probațiune și alți reprezentanți ai sectorului justiției, au fost coordonate cu CSM, CSJ, CSP, PG, MJ, OCP, DAJ, CNAJGS (în funcție de competențe) și aprobate de către Consiliul INJ. În baza acestor planuri au fost elaborate planurile calendaristice⁹ (semestriale) pe categorii de beneficiari și aprobate de către directorul executiv.

Planurile de formare continuă anuale au inclus **242 de seminare**, pe 100 de tematici: 71 tematici pentru judecători și procurori; 15 – pentru personalul instanțelor judecătorești; 11 – pentru consilieri de probațiune; 3 – pentru alți reprezentanți ai sectorului justiției.

Activitățile de formare continuă au fost preconizate pentru **6.451 beneficiari** (cu multiple participări), dintre care: judecători – 1.839, procurori – 1.962, personalul instanțelor – 1.865, consilieri probațiune – 510, alți reprezentanți din sectorul justiției – 275.

3.4.2. Desfășurarea activităților de formare continuă

În perioada de referință au fost organizate **260 de activități de formare**: seminare, ateliere de lucru, cursuri de formare, conferințe etc. În total, **6.925 de persoane au fost certificate**, dintre care: 2.474 judecători, 1.319 procurori, 1.875 personal al instanțelor judecătorești (grefieri, asistenți judiciari, șefi ai secretariatelor), 389 consilieri de probațiune,

⁸<http://www.inj.md/ro/metodologii>

⁹ Planurile anuale și planurile calendaristice pot fi accesate pe: <http://old.inj.md/node/18>

precum și 868 de alți reprezentanți din sectorul justiției. Menționăm că diferența dintre numărul de participanți și numărul de participări efective se datorează faptului că unii beneficiari au participat la acțiuni de formare continuă de mai multe ori.

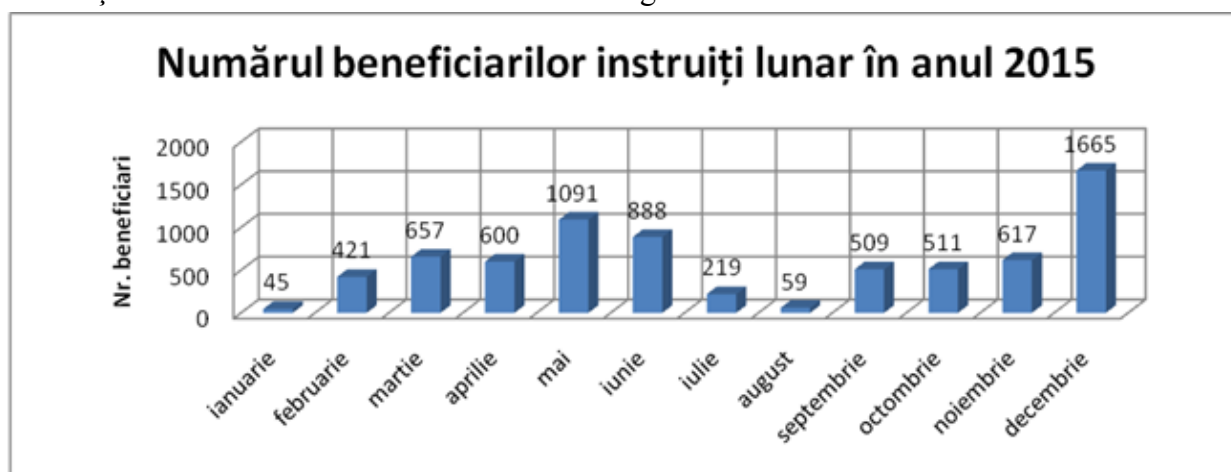
Categorია de participanți	Total participanți planificat	Total participanți realizat	Devieri +/-
			+planificat / -realizat
Judecători	1.839	2.474	+635
Procurori	1.962	1.319	-650
Personalul instanțelor	1.865	1.875	+10
Consilieri de probațiune	510	389	-121

Din tabel se observă anumite devieri dintre numărul de persoane planificat și numărul de persoane care a participat de facto și a fost certificat. Acest fapt, cu referire la judecători, se datorează atât activităților suplimentare, care au fost desfășurate în parteneriat, cât și prezenței extra-planificare și tendinței de acumulare a orelor de formare continuă. O altă situație este conturată pentru procurori, prezența la seminare a fost sub limita numărului planificat, acest fapt datorându-se, în primul rând, neconcordanței legislative, ei având dreptul la formare continuă (40 ore), inclusiv și în alte instituții etc., precum și din alte motive necunoscute până la moment.

Concomitent, în cadrul activităților de formare continuă, alături de beneficiarii direcți ai INJ, în baza documentelor strategice sau în vederea eficientizării seminarelor, precum și la propunerea partenerilor, au fost instruite circa **868 de persoane din alte categorii**: avocați, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați, ofițeri de urmărire penală, psihologi, arbitri, parajuriști, audienți INJ, reprezentanți ai OAP, CNI, CNA etc.

În mediu, au fost organizate câte **30 de activități lunar**. Cele mai multe activități au fost organizate în luna mai, urmată de luna iunie. Mai puține seminare au fost organizate în luna ianuarie și în lunile iulie-august, care este perioada concediilor de odihnă ale beneficiarilor.

La activitățile organizate de INJ au participat în medie câte **700 de persoane lunar**. Un număr mai mare de persoane au fost instruite în lunile mai și decembrie, iar cele mai puține persoane au fost instruite în lunile ianuarie și august. Repartizarea pe luni a beneficiarilor activităților de formare continuă este redată în diagrama ce urmează:

În aspect retrospectiv/comparativ, aleatoriu, anii 2007, 2011, 2015, conchidem că în 2007 au fost instruite 1.327 persoane, în 2011 – 3.792, iar în 2015 – 6.925 persoane. Creșterea acestui număr nicidecum nu a reprezentat un scop în sine, este o mărire firească, direct proporțională cu necesitățile identificate, inclusiv din domeniile prioritare/documentele de

politici, capacitatea instituțională, dar și cu interesul sporit al beneficiarilor INJ, în special al judecătorilor, datorită obligativității formărilor anuale (acumulărilor de ore) și evaluărilor profesionale. Potrivit art.19 alin.(2) din Legea privind Institutul Național al Justiției, *judecătorii și procurorii au dreptul la formarea continuă, prin selectarea temelor din program, și trebuie să acumuleze un număr de cel puțin 40 de ore anual.*

În vederea monitorizării orelor de formare continuă a judecătorilor și procurorilor în cadrul INJ, au fost înregistrate activitățile de formare continuă și gestionate orele acumulate. Baza de date cu privire la activitățile de formare continuă a fost completată cu toate informațiile deținute de INJ pentru anul 2015, fiind o sursă esențială de memorie instituțională.

Conform informațiilor disponibile în Baza menționată, constatăm că, pe parcursul perioadei supuse raportării, în cadrul celor 149 de activități de formare continuă pentru judecători și procurori, din cei 432 judecători în funcție, au participat la instruiți 423 de judecători. **320 de judecători au acumulat numărul suficient de ore prevăzut de lege, iar 103 dintre judecători nu au acumulat limita de 40 de ore.** Din cei 712 procurori în funcție, au participat la instruiți 539 procurori. **117 procurori au acumulat numărul necesar de ore prevăzut de lege, iar 422 procurori nu au atins limita de 40 ore.**

Problema prezenței procurorilor (parțial și a judecătorilor) delegați spre participare rămâne nerezolvată. Nu există un mecanism de control din partea instituțiilor de resort, pe de o parte, dar și cadrul legislativ al procurorilor nu este în concordanță cu Legea INJ în aspectul obligativității formării profesionale continue, și acumulării celor 40 de ore exclusiv în cadrul INJ.

Dacă ne referim la **domeniile de formare** și, respectiv, numărul de seminare în cadrul cărora au fost abordate, menționăm că cele mai multe seminare au fost în domeniul justiției juvenile (35), comunicării (34), corupției (24), nediscriminării (19), jurisprudenței CtEDO (13), eticii profesionale (12), violenței în familie (10), traficului de ființe umane (10), azilului, apatridiei și migrației (7), torturii (5) ș.a. Multe alte domenii au fost reflectate într-un număr mic de seminare, ceea ce considerăm a fi un efort nemeritat, versus cheltuieli, resurse umane etc., deoarece nu se realizează uniformizarea practicii și este instruit un număr redus de beneficiari, în anumite domenii.

Relevantă, pe componenta formării, este formarea magistraților și întregului personal al CSJ în domeniul proprietății intelectuale. La inițiativa CSJ, în parteneriat cu AJM, a fost organizat un curs de formare continuă, cu durata de 40 de ore, realizat pe parcursul a câtorva luni, specializat în domeniul proprietății intelectuale pentru întreg corpul judecătoresc și personalul CSJ.

3.4.3. Activități de formare regională

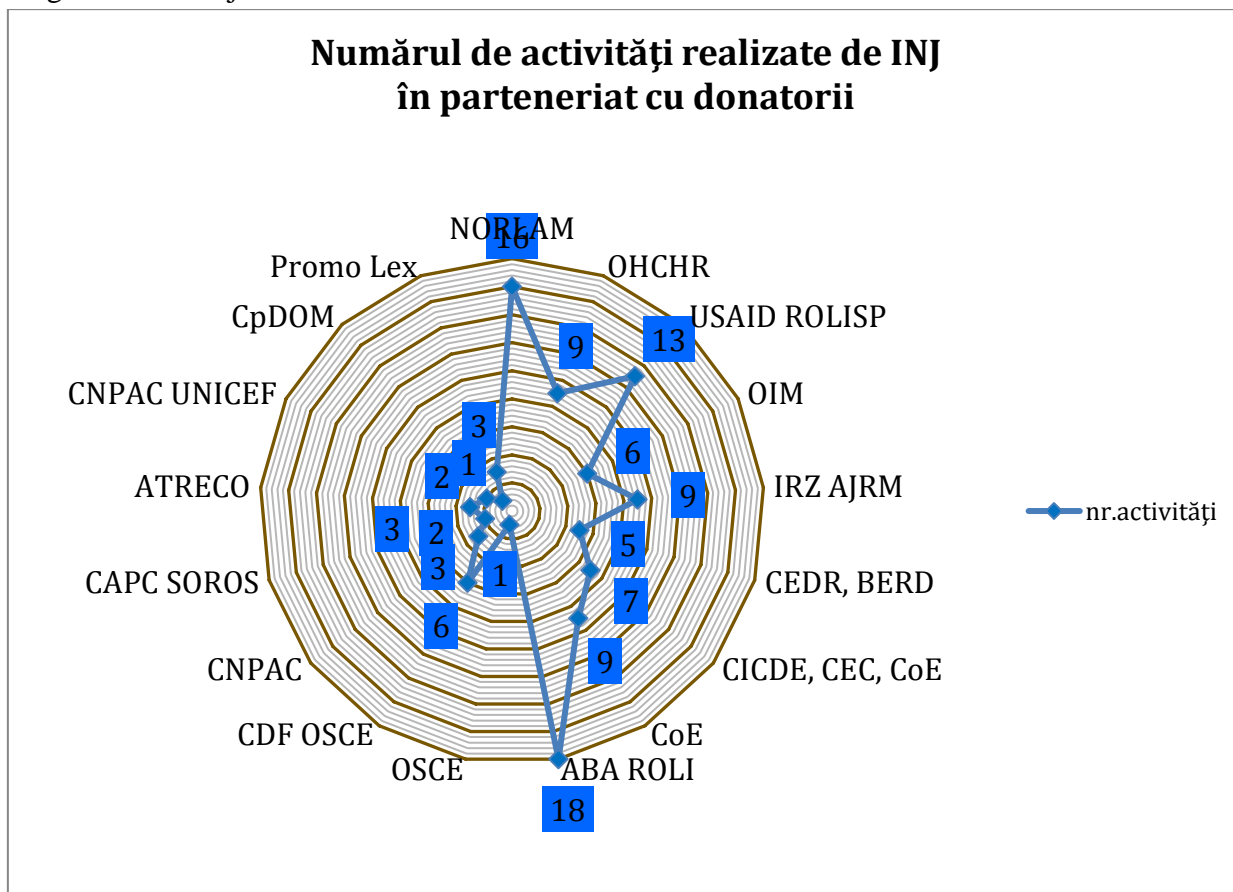
Anul 2015 a fost remarcabil și pe segmentul formărilor regionale. Ca rezultat al unei colaborări constructive cu partenerii INJ, în special NORLAM, ABA ROLI, CoE, IRZ, CNAJGS ș.a., s-au organizat **57seminare regionale**, dintre care 23 pe diverse domenii: electoral, individualizarea și aplicarea pedepselor penale, nediscriminare, migrație, apatridie, violență în familie, standarde CEDO etc. Instruirile s-au realizat în orașele: Bălți, Cahul, Comrat, Căușeni, Vadul lui Vodă, fiind destinate judecătorilor, procurorilor, avocaților, consilierilor de probațiune ș.a.

De menționat, că 6 seminare au fost organizate în colaborare cu CNAJGS în exclusivitate pentru avocații care asigură asistență garantată de stat, iar 34 – organizate în parteneriat cu

USAID ROLISP, în domeniul comunicării, a fost destinat personalului instanțelor judecătorești. În total, în cadrul formărilor regionale au participat la activitățile de instruire **1.365de beneficiari**, inclusiv: 267 judecători, 87 procurori, 177 avocați, 780 – personal al instanțelor judecătorești, precum și alte categorii de beneficiari (consilieri de probațiune, ofițeri de urmărire penală ș.a.).

3.4.4. Parteneriate în domeniul formării continue

Un rol aparte în organizarea activităților de formare continuă l-au avut partenerii INJ¹⁰, și anume: USAID ROLISP, NORLAM, SOROS, CAPC, CDF, CoE, UNHCR, ICMPD, OSCE, BERD, La Strada, OHCHR, ABA ROLI, OIM, Ambasada SUA în RM, IRZ, ATRECO, AJRM, CEC, CICDE, AGEPI, Promo-LEX, CNPAC ș.a., care au contribuit la consolidarea capacităților noastre instituționale și buna implementare a activităților preconizate. Informația privind numărul de activități realizate de INJ în parteneriat cu donatorii este prezentată în diagrama de mai jos:

Din această diagramă se poate vedea numărul seminarelor, precum și al participanților instruiți cu suportul partenerilor. Cele mai multe seminare (relief de la minim 5) au fost organizate în parteneriat cu ABA ROLI – 18 activități cu instruirea a 400 persoane, NORLAM – 16 activități, instruite 396 persoane, USAID ROLISP – 13 activități, instruite 283 persoane, OHCHR – 9 activități, instruite 198 persoane, IRZ și AJRM – 9 activități, instruite 313 persoane, CEDR și BERD – 5 activități, instruite 121 persoane.

¹⁰<http://www.inj.md/ro/parteneriat>

Ca rezultat al schimbării accentelor și politicii instituționale, partenerii și-au ajustat suportul la solicitările/necesitățile INJ și ale beneficiarilor săi, ceea ce a adus plus valoare, inclusiv activităților de formare continuă. Grație suportului acordat, INJ a reușit să realizeze seminare zonale, seminare cu durata mai mare de o zi, au fost antrenați experți internaționali etc., efectuate evaluări ale seminarelor organizate, elaborate/expertizate curriculum-uri în anumite domenii.

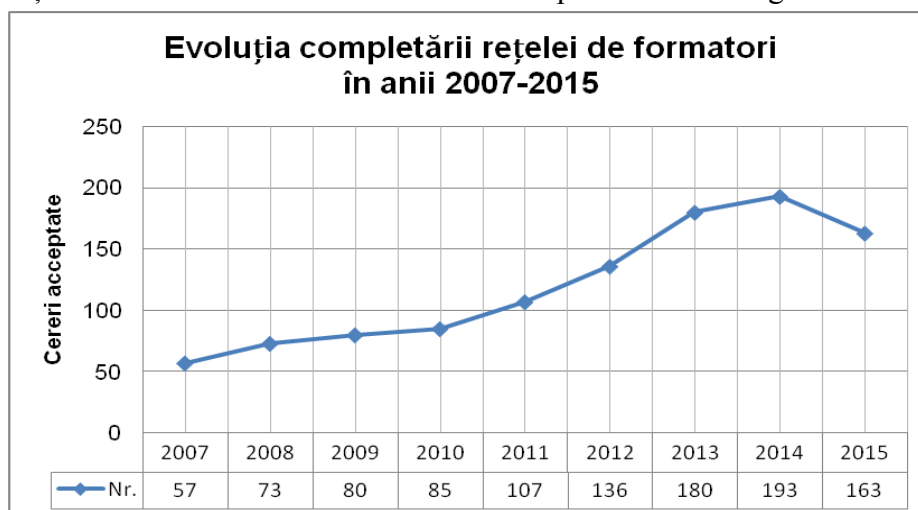
3.5. Recrutare și formare de formatori

Activitatea de formare formatori în anul 2015 a avut ca obiectiv și finalitate dezvoltarea abilităților profesionale ale personalului didactic. În perioada de referință, accentul a fost pus atât pe organizarea și buna desfășurare a activităților de formare planificate, cât și pe identificarea necesităților de formare a formatorilor. În ceea ce privește consolidarea rețelei de formatori, accentul a fost pus pe evaluarea profesională complexă a tuturor formatorilor, în vederea corespunderii lor Statutului formatorului INJ, aprobat de Consiliul INJ în anul 2014.

3.5.1. Recrutarea formatorilor

Personalul didactic al INJ este asigurat prin intermediul rețelei de formatori care se completează, prin concurs organizat de Consiliul INJ, din rândul judecătorilor și procurorilor în funcție, dar și din cadre didactice din învățământul superior, alți specialiști din sfera dreptului, precum și specialiști cu competențe profesionale din alte domenii.

La începutul anului, rețeaua INJ număra 179 de formatori. Pe parcurs a fost anunțat concurs pentru completarea a 11 domenii de formare¹¹, dar nu au fost înregistrate cereri pentru aceste domenii. Astfel, în anul 2015, un singur formator a fost inclus în rețea, pentru 3 domenii¹². Totodată, pe parcursul anului au fost excluși 17 formatori¹³, rețeaua atingând cifra de 163 de formatori la finele anului. Informația privind tendința anuală și, respectiv, evoluția completării rețelei de formatori în anii 2007-2015 este prezentată în diagrama de mai jos.

La finele perioadei de raportare, rețeaua de formatori are următoarea componență: cadre didactice din învățământul superior – 25%; judecători – 23%; procurori – 15%; 28% sunt

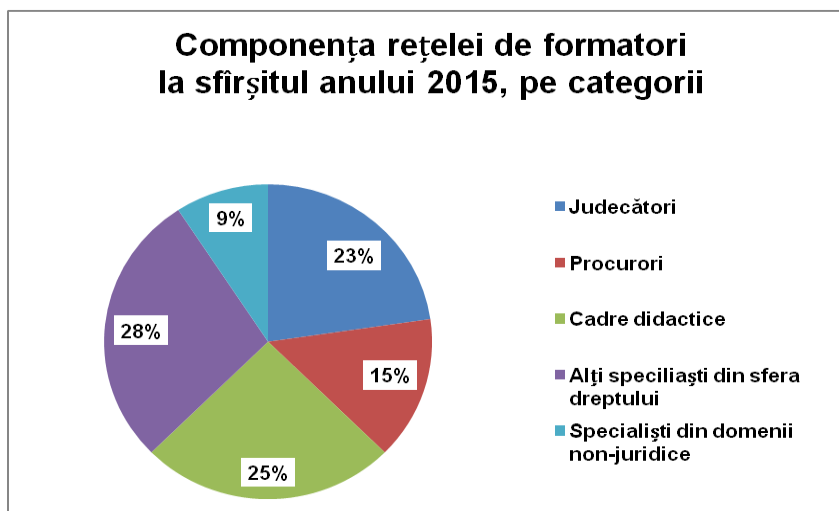
¹¹Hotărârea Consiliului INJ nr.13/2 din 17.12.2015 este plasată pe <http://inj.md/ro/hot%C4%83r%C3%A9ri>.

¹²Hotărârea Consiliului INJ nr.13/1 din 17.12.2015 este plasată pe <http://inj.md/ro/hot%C4%83r%C3%A9ri>.

¹³ În conformitate cu Hotărârile Consiliului INJ nr.4/8 din 31.03.2015, nr.13/3 din 17.12.2015 și nr.13/1 din 17.12.2015, plasate pe <http://inj.md/ro/hot%C4%83r%C3%A9ri>.

ocupate de avocați, executori judecătorești, consilieri de probațiune, mediatori și alți specialiști din sfera dreptului, iar 9% sunt specialiști cu competențe profesionale în domenii non-juridice. Informația privind proporția între categoriile de formatori se prezintă în diagrama de mai jos.

Astfel, 38% de formatori sunt din rândul judecătorilor și procurorilor, 37% sunt avocați, executori judecătorești, consilieri de probațiune, mediatori, alți specialiști din domeniul juridic și non-juridic, și doar 25% din formatori sunt teoreticieni.

În acest an a demarat procesul de evaluare profesională complexă a formatorilor din rețea. În conformitate cu noua procedură de evaluare prevăzută în *Statutul formatorului*, a fost instituită o Comisie permanentă de concurs care a examinat performanțele a 75 de formatori din rețea. În rezultatul evaluării complexe, 22 de formatori au fost eliberați de la interviu, 51 de formatori au obținut medii pozitive, iar 2 formatori au fost excluși din rețea. La finele anului, rezultatele evaluării profesionale complexe au fost prezentate Consiliului INJ. Totodată, evaluarea formatorilor care nu au participat la procedura de evaluare profesională complexă desfășurată în anul 2015 a fost planificată pentru anul 2016.

De asemenea, formatorii din rețeaua INJ au fost supuși evaluării periodice anuale, în conformitate cu Metodologia de evaluare a calității programelor de formare din cadrul INJ¹⁴. Potrivit prevederilor metodologiei, au fost elaborate grafice și evaluați toți formatorii.

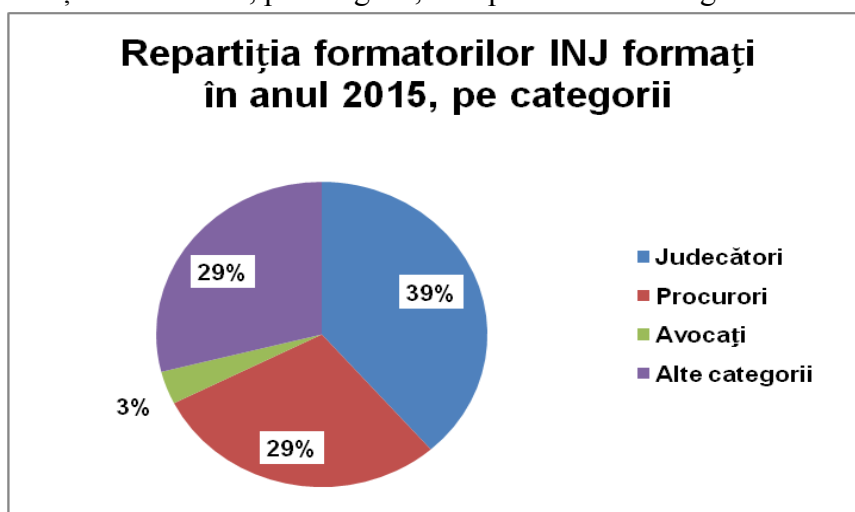
3.5.2. Formarea formatorilor

Activitatea de formare a formatorilor a fost realizată în conformitate cu Planul de formare a formatorilor pentru anul 2015¹⁵, în formatul de seminare, cursuri de instruire, ateliere de lucru peste hotare. Activitățile desfășurate s-au axat cu preponderență pe dezvoltarea abilităților non-juridice, precum sunt metodele de predare, managementul timpului, management și leadership. O serie de activități au fost destinate dezvoltării competențelor formatorilor de a elabora și gestiona cursuri de instruire la distanță. Totodată, au fost identificate și incluse tematici privind standardele internaționale în domeniul drepturilor omului.

¹⁴ Metodologie elaborată în parteneriat cu USAID ROLISP și aprobată prin Hotărârea Consiliului INJ nr.5/6 din 24.04.2014, cu modificări de la 25.09.2015. Metodologia poate fi accesată pe: <http://inj.md/ro/metodologii>.

¹⁵ Aprobat prin Hotărârea Consiliului INJ nr.13/2 din 21.11.2014, în rezultatul consultării și coordonării proiectului planului cu Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală și Ministerul Justiției. Disponibil online la: http://old.inj.md/files/u1/2014_aprobare_Plan_de_formare_formatori_2015_0.pdf

În total, pe parcursul anului au fost desfășurate 17 activități de formare formatori. Durata cumulativă a acestora este de 51 zile, ceea ce reprezintă de 1,3 ori mai multe activități sau de 1,5 ori mai multe zile de formare decât în anul 2014. Au fost instruiți 114 formatori, dintre care: 44 de judecători, 33 de procurori, 4 avocați și 33 de specialiști din alte domenii. Repartiția formatorilor formați în anul 2015, pe categorii, este prezentată în diagrama de mai jos.

În total, în perioada de referință au fost eliberate **243 de certificate**, unele persoane au participat la mai multe activități de formare.

3.5.3. Gruparea activităților pe domenii

Activitățile de formare formatori organizate și desfășurate în anul 2015 pot fi grupate pe următoarele domenii de formare:

➤ În domeniul drepturilor omului a fost continuată formarea grupului-resursă alcătuit din 23 de formatori, dintre care: 7 judecători, 8 procurori și 8 avocați. Aceștia au beneficiat de trei training-uri specializate și aprofundate în domeniul drepturilor omului cu privire la aplicarea CEDO și a jurisprudenței CtEDO la nivel național, cu durata totală de 9 zile, fiind eliberate 42 de certificate. Scopul acestor instruirii este ca reprezentanții grupului să continue să desfășoare activități în domeniul promovării drepturilor omului în Moldova de sine stătător, să devină persoane-resursă și să continue să promoveze valorile respective în sfera lor de activitate.

➤ În domeniul managementului timpului au fost organizate trei seminare, cu durata de două zile fiecare, fiind certificați 60 de formatori.

➤ În domeniul prevenirii și combaterii infracțiunilor motivate de ură au fost organizate două seminare cu durata de două zile fiecare, fiind certificați 41 de formatori.

➤ În domeniul egalității de gen a fost organizat un seminar cu durata de trei zile, fiind certificați 5 formatori.

➤ În domeniul violenței în familie au fost organizate două sesiuni de instruire a câte două zile care fac parte din modulul II al seminarului demarat în 2014, fiind certificați 13 formatori.

➤ În domeniul interviului motivațional a fost organizat un seminar cu durata de 10 zile, fiind certificați 6 formatori.

➤ În domeniul arbitrajului a fost organizat un seminar de două zile, fiind certificați 11 formatori.

➤ În domeniul instruirii la distanță a fost organizat un seminar cu durata de trei zile, fiind certificați 11 formatori.

➤ În domeniul managementului și leadership-ului a fost organizat un curs de instruire divizat în trei module, fiind certificați 16 formatori.

➤ În domeniul metodologiei de predare au fost organizate trei seminare, fiind certificați 38 de formatori.

Prin urmare, beneficiind de asistența partenerilor săi, pe parcursul anului 2015 INJ a organizat și desfășurat 17 seminare în domeniul formării formatorilor.

3.5.4. Parteneriate în domeniul formare formatori

Activitățile de formare formatori au fost organizate atât din bugetul INJ, cât și cu suportul următorilor parteneri ai INJ, cărora le suntem recunoscători pentru contribuțiile aduse:

- Programul USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (USAID ROLISP);
- Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare din Moldova (PNUD);
- Misiunea Norvegiană de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova (NORLAM);
- Oficiul Consiliului Europei (CoE);
- Centrul pentru Drepturile Femeilor (CDF);
- Asociația Avocaților Americani „Inițiativa pentru Supremația Legii”, Biroul din Moldova (ABA/ROLI);
- Misiunea Organizația Internațională pentru Migrație (OIM);
- Proiectul EU „Sporirea Eficienței Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești în Moldova” (ATRECO);
- Centrul pentru Soluționarea Eficientă a Disputelor (CEDR).

3.5.5. Participări la evenimente internaționale

Pe parcursul perioadei de referință, formatorii INJ au participat la următoarele evenimente de talie internațională:

- *Al treilea seminar de formare formatori al Programului HELP*, organizat la 9-12 septembrie de către Direcția Generală a Drepturilor Omului și a Statului de Drept a Consiliului Europei în cadrul Programului HELP. Scopul seminarului, stabilit pentru profesioniștii din domeniul juridic, a fost asigurarea unei calități înalte a instruirilor în domeniul CEDO și al jurisprudenței CtEDO. La acest seminar au participat reprezentanți ai instituțiilor de profil din 14 țări.
- *Atelierul regional de lucru dedicat accesului la justiție în problemele ce vizează mediul înconjurător*, organizat la 19-20 februarie, la Tbilisi, Georgia, destinat țărilor din Caucazul de Sud și Europa de Est. Scopul atelierului de lucru a fost convocarea judecătorilor și reprezentanților de talie a Centrelor Naționale de Formare Judiciară pentru a împărtăși experiențe, a identifica provocări și a cerceta modalitățile posibile pentru a spori implementarea „accesului la justiție”- pilonul Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în problemele de mediu în țările din Caucazul de Sud și Europa de Est.
- *Vizită de studiu cu tematica „Managementul securității cibernetice în Estonia”*, organizată la 14-18 iunie, Tallinn. Pe durata vizitei participanții au aflat din primele surse informații utile privind structura și modul de gestionare a serviciilor electronice,

securizarea acestora și provocările sectorului cibernetic, împărtășind totodată experiența statului său în domeniul de referință.

3.6. E-transformare și e-instruire

Dezvoltarea noului sistem informațional al INJ (site și intranet) a pus baza pentru modernizarea modului de gestionare a activității INJ și crearea noilor opțiuni pentru beneficiarii săi. Inițierea chestionării electronice pentru evaluarea calității activităților de formare inițială, continuă și de formare a formatorilor a demonstrat viabilitatea soluției și capacitatea acesteia de a facilita utilizarea rațională a resurselor. Hostarea resurselor informaționale ale INJ pe Platforma tehnologică guvernamentală comună Mcloud reprezintă o altă acțiune ce a modernizat modul de gestionare a resurselor informaționale.

Afirmarea instruirii la distanță ca o nouă modalitate de instruire s-a realizat prin prestarea mai multor cursuri de instruire la distanță, la care au aplicat și au participat 271 de persoane, fiind eliberate 178 de certificate. Beneficiarii au evaluat pozitiv calitatea cursurilor, unii dintre aceștia urmând mai multe cursuri de instruire la distanță în cadrul INJ, ceea ce denotă interes față de e-learning din partea acestora.

Mentenanța tehnico-informațională a elementelor software și hardware, a rețelei interne, a server-ului local, a căsuțelor poștale ale colaboratorilor INJ a asigurat funcționalitatea tehnicii de calcul din cadrul INJ. Aportul semnificativ al partenerilor a permis modernizarea și optimizarea activității INJ. Cu susținerea LEAVITT a fost instalat un sistem modern de videoconferințe (POLICOM) în sala bibliotecii. USAID ROLISP a oferit un monitor LED care ulterior a fost instalat în holul INJ și 100 de tablete pentru chestionarea electronică. Proiectul PNUD a echipat o sală nouă de calculatoare cu stații de lucru performante.

3.6.1. E-transformare

Activitatea INJ a fost optimizată prin elaborarea și implementarea noilor soluții tehnice menite să faciliteze și să eficientizeze procesele de lucru, să reducă resursele necesare gestionării instruirii inițiale, continue și de formare a formatorilor.

Cu suportul USAID ROLISP în anul 2014 a demarat elaborarea noului sistem informațional al INJ¹⁶. Pe parcursul anului 2015 a fost implementat planul de dezvoltare a acestui sistem – elaborarea, testarea, instruirea utilizatorilor, actualizarea parțială a bazei de date, validarea livrabilelor pe etape de lucru etc. În aceste activități au fost implicate și instituțiile beneficiare (CSM, PG ș.a.). Sistemul este compus din intranet și [site public](#).

În context, INJ a semnat Acordul privind prestarea serviciilor din [Platforma tehnologică guvernamentală comună MCloud](#). Prin aceasta s-a optimizat modul de gestionare a resurselor informaționale ale INJ. Iar pentru asigurarea securității datelor a fost achiziționat și instalat certificatul [SSL \(Unizetto wildcard\)](#).

În vederea modernizării modului de evaluare a calității activităților de formare a fost demarată procedura de chestionare electronică. S-a asigurat utilizarea eficientă a componentelor software și hardware din cadrul INJ prin asigurarea funcționalității, evaluarea

---

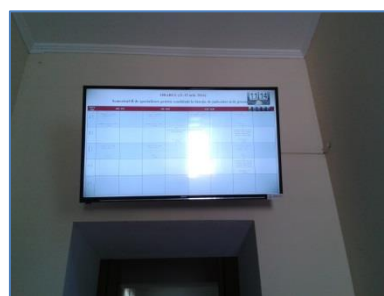
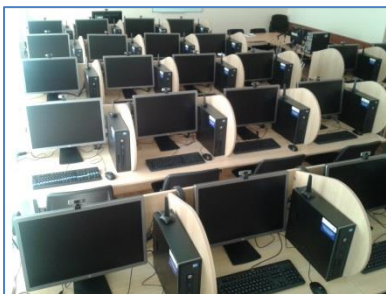
¹⁶ Acțiune prevăzută la pct.1.3.2. pct.3 al [Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016](#), aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012.

dotărilor, înaintarea propunerilor de achiziționare cu prezentarea specificațiilor tehnice etc. Pe partea software au fost achiziționate și instalate soft antivirus, soft Moldlex etc. A fost asigurată funcționalitatea server-ului local și a rețelei interne. Serviciile internet au fost oferite de către CTS.

LEAVITT a procurat și instalat un sistem modern de videoconferințe (POLICOM) în sala bibliotecii INJ.

Cu susținerea USAID ROLISP au fost procurate 100 de tablete care sunt utilizate pentru chestionarea electronică a beneficiarilor activităților de formare continuă și formare formatori. Secția de referință a generat o soluție de configurare ce permite utilizarea tabletelor potrivit scopurilor specificate.

USAID ROLISP a oferit și un monitor LED, care a fost instalat în holul INJ. Pe acest monitor se afișează orarul pentru activitățile de formare inițială, formare continuă și de formare a formatorilor, un spot referitor la formarea la distanță. La organizarea evenimentelor majore se plasează o informație despre acestea.

Cu sprijinul Proiectului PNUD a fost echipată o sală de calculatoare cu stații de lucru performante, ceea ce va optimiza esențial dezvoltarea activităților de formare în cadrul INJ.

3.6.2. Instruire la distanță

[Planul de formare la distanță pentru anul 2015](#), aprobat prin [Hotărârea Consiliului INJ nr.4/7 din 31.03.2015](#) prevede elaborarea/prestarea a cinci cursuri de formare la distanță, însă colaborarea cu partenerii a mai permis implicarea beneficiarilor INJ în două cursuri de instruire la distanță, neincluse în plan. În total la cursurile e-learning au aplicat și au participat 271 de persoane, dintre care 178 au fost certificate.

Cursul „*Specificul psihologic și particularitățile audierii victimelor traficului de ființe umane*” a fost prestat de trei ori, fiind urmat de 49 de persoane, dintre care 24 au fost certificate.

Cursul „*Prevenirea corupției în sectorul justiției*” a fost prestat de trei ori, fiind urmat de 80 de persoane, dintre care 43 au fost certificate.

Cursul „*Protecția datelor cu caracter personal în instanțele de judecată*” a fost prestat de trei ori, fiind urmat de 63 de persoane, dintre care 38 au fost certificate.

Cursul „*Metodologia activ-participativă de formare*” a fost elaborat și testat în limba engleză cu susținerea USAID ROLISP. Programul de formare a fost testat de către 9 persoane, dintre care 5 au fost certificate. Se propune ca acesta să fie primul curs care va fi prestat cu tutorat, după ce va fi tradus în limba română.

Cursul „*Protecția drepturilor migranților în RM. Dispoziții legale*” a fost elaborat cu susținerea ICMPD. Cursul a fost testat de către 9 persoane, dintre care 7 au fost certificate. Acest curs va fi plasat în două variante analogice după conținut – engleză și română. Varianta engleză va fi disponibilă profesioniștilor din alte state, cunoscători de limbă engleză, lucru util mai ales ținând cont de actuala situație în regiune.

O experiență importantă reprezintă colaborarea cu ȘNG din România, cu care INJ a prestat, direct pe platforma școlii, cursul „*Limba română. Elemente de gramatică. Dificultăți, ezitări, confuzii*”. Acest curs a fost prestat de două ori, fiind urmat de 53 de persoane care au fost certificate.

Cursul „*Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului*” oferit de HELP a fost testat și promovat de 8 persoane. Cu sprijinul grupului de test, INJ a elaborat și prezentat echipei HELP o listă de recomandări pentru optimizarea cursului în vederea preluării acestuia pe platforma ILIAS a INJ.

INJ asigură promovarea instruirii la distanță și asistență tehnică beneficiarilor acesteia. Fiecare curs de instruire este evaluat prin completarea unui chestionar electronic de către beneficiari. Informațiile generalizate servesc la dezvoltarea și optimizarea cursurilor.

Pentru consolidarea soluției e-learning, USAID ROLISP a oferit INJ două licențe pentru soft-ul iSpring, destinat elaborării cursurilor de formare la distanță.

Experiența INJ privind instruirea la distanță a prezentat interes pentru SOROS, ABA ROLI, NORLAM, CNA, AAP. Ultima a preluat experiența INJ în vederea organizării instruirii la distanță în cadrul său.

Activitatea de formare la distanță desfășurată de INJ a fost evaluată de către un expert contractat de PNUD, dna Delia Oprea, care a prezentat un raport cu recomandări privind consolidarea acestei componente.

3.7. Relații externe și parteneriate

De la constituirea sa în calitate de garant al standardelor profesionale în justiție, INJ a reușit să-și fortifice relațiile de colaborare cu donatorii și partenerii săi naționali și internaționali, să-și creeze o imagine favorabilă pe plan extern și, totodată, să devină cea mai prestigioasă instituție națională de formare profesională a viitorilor judecători și procurori. Activitatea partenerilor donatori ai INJ este facilitată și coordonată cu ajutorul CCD, care se întrunește semestrial la sediul INJ.

3.7.1. Comitetul de Coordonare al Donatorilor INJ

CCD a fost instituit în anul 2012 ca organ de consultanță și coordonare a activităților INJ susținute de către donatori. Comitetul este constituit din reprezentanți ai INJ, ai Consiliului INJ, ai partenerilor activi, ai societății civile și ai altor instituții cu activitate în sectorul juridic.

Comitetul se întrunește semestrial în ședințe ordinare. Pe parcursul anului 2015, au avut loc două ședințe. În ședința din **18 iunie** au fost coordonate activitățile prioritare pentru anul 2016 destinate formării inițiale și formării continue a beneficiarilor INJ, și propuse soluții de modernizare a procesului de instruire. Iar ședința din **21 decembrie** a fost axată pe succesele înregistrate, totalizări de susținere și priorități de activitate în domeniile de formare formatori și instruire la distanță – văzută drept bază pentru o soluție de e-learning eficientă.

În perioada de referință, cu suportul instituțiilor donatoare, au fost realizate **proiecte** de modernizare a INJ și de perfecționare a procesului de studii (PNUD), de dezvoltare și consolidare a capacităților instituționale (LEAVITT, USAID ROLISP), precum și de organizare a activităților de formare (diferiți donatori și parteneri ai INJ).

3.7.2. Parteneriate și colaborări naționale și internaționale

Obiectivele stabilite pentru anul de referință au fost impulsionearea relațiilor de colaborare cu partenerii de dezvoltare și crearea de parteneriate noi. Pe parcursul anului, INJ a conclucrat cu Academia Națională a Procuraturii din Ucraina la elaborarea proiectului Acordului de colaborare în vederea asigurării unei pregătiri pluraliste a procurorilor¹⁷. La 4 martie 2015, reprezentanții INJ și cei ai ȘNG au semnat Protocolul de colaborare între instituții stabilind un cadru general de cooperare în vederea creșterii standardelor de calitate a formării, îmbunătățirii pregătirii teoretice și practice a grefierilor, organizării unor activități comune și accesarea proiectelor cu finanțare europeană.

Activitatea INJ se bazează, în mare parte, pe cooperarea cu instituțiile din sistem: MJ, PG, CSP, CSJ, CSM, AJM, OAP, SOROS. Împreună cu acești parteneri, în incinta INJ, au fost organizate cinci evenimente de amploare care au reunit demnitari de stat, reprezentanți ai sistemului de justiție, experți și reprezentanți ai societății civile. Evenimentele au constituit un pas semnificativ în atingerea obiectivului de a avea o justiție europeană la care se aspiră, o conjugare comună a eforturilor de modernizare și reformare a justiției, precum și au contribuit benefic la promovarea imaginii INJ pe plan național și internațional.

Ca instituție de profil, INJ este responsabil de formarea de atitudini, abilități și competențe în domeniul justiției. Cooperarea directă cu partenerii internaționali ocupă unul dintre primele puncte ale agendei INJ, deoarece experiența internațională contribuie, necondiționat, la dezvoltarea profesională a audienților. Pe parcursul perioadei de referință, INJ a fost gazda unui șir amplu de activități desfășurate în cadrul a 13 proiecte europene și internaționale. Activitățile au abordat subiecte ce țin de reforma Procuraturii, drepturile omului, azil, migrație, calitatea actului judecătoresc, managementul dosarelor, rolul societății civile și au reprezentat o ocazie excelentă de a oferi un schimb de idei și bune practici între diferite sisteme juridice, de a lărgi spectrul cooperării, precum și de actualizare a cunoștințelor judecătorilor și a specialiștilor în domeniu.

De asemenea, reprezentanții INJ au participat la o serie de evenimente utile și actuale, care au contribuit la dezvoltarea competențelor specifice profesiei, crearea unor viziuni, preluarea celor mai bune practici, precum și dezvoltarea personală. Experiența și schimbul internațional de informații privind calitatea, eficiența și accesibilitatea actului de justiție a reprezentat un plus valoare pentru fiecare participant¹⁸. Un aspect important al dezvoltării cooperării internaționale a INJ este consolidarea și menținerea unor relații interactive cu EJTN și IOJT¹⁹.

3.7.3. Întrevederi și vizite

În decursul anului conducerea și reprezentanții INJ au avut întrevederi cu demnitari, experți și reprezentanți de diferit rang. Acestea au fost vizite de curtoazie cu prilejul investiții

---

¹⁷ Prin hotărârea nr. 6/4 din 3 iulie 2015 Consiliul INJ a autorizat proiectul acordului, semnarea acestuia fiind preconizată pentru anul 2016.

¹⁸ Pe parcursul perioadei de referință INJ și-a consolidat, foarte activ, rolul în cooperarea cu Consiliul European. Reprezentanții Institutului au participat la peste 7 conferințe și ateliere de lucru organizate de către această organizație.

¹⁹ Grație suportului financiar al PNUD Moldova, delegația INJ a participat la lucrările celei de-a VII-a conferință a IOJT cu genericul „Excelență în formare judiciară”.

în funcție a noului director²⁰, vizite de lucru²¹, vizite de studiu și vizite de documentare. În cadrul vizitelor la INJ, oficialii și reprezentanții instituțiilor naționale și internaționale au pus în discuție unele aspecte de interes comun, precum: consolidarea parteneriatelor, unirea eforturilor în realizarea activităților planificate și altele. Reprezentanții INJ rămân ferm convinși că întrunirile în acest format impulsionează activitatea instituției și contribuie la formarea unei viziuni de consens oferind, inclusiv posibilitatea de extindere a colaborării.

În activitatea sa, INJ pledează, în primul rând, pe asigurarea unei formări europene și de calitate și, totodată, pe dezvoltarea profesională a formatorilor implicați în procesul de instruire și implementarea a noi metode interactive de predare. În acest context, formatorii INJ au întreprins vizite de studiu în Olanda, Macedonia, Serbia, România, Franța, SUA, Turcia și Austria²².

3.8. Relații publice

Activitatea în domeniul relațiilor publice și editări a cunoscut o ascensiune față de anul precedent. Despre aceasta ne vorbește numărul mai mare de activități realizate, dar și frecvența aprecierilor pozitive din partea beneficiarilor noștri privind: instruirea audiențelor în domeniul abilităților non-juridice; completarea și perfecționarea paginii web a instituției; promovarea imaginii INJ prin intermediul mass-media; editarea și difuzarea revistei trimestriale a INJ; editarea certificatelor pentru participanții la seminarele de formare continuă și formare formatori, a materialelor didactice și a altor materiale tipografice necesare activității INJ.

În anul supus raportării s-a manifestat o atitudine creatoare față de pregătirea și editarea Revistei INJ. Se urmărește scopul ca în viitorul apropiat Revista să atingă nivelul de acreditare în categoria B a publicațiilor științifice. Despre îmbunătățirea calității site-ului INJ ne indică faptul că acesta, fiind inclus în rețeaua de socializare Facebook, are un impact în creștere: cea mai bună știre a fost citită de 4227 persoane. Cu scopul de promovare a imaginii INJ a crescut și numărul aparițiilor în mass-media²³. La capitolul editări, în afară de cele tradiționale, menționăm „Manualul administratorului autorizat”, banere, agende ș.a. editate cu scopul promovării imaginii INJ, dar și noua emblemă, modernizată, a instituției. O reușită a anului 2015 a fost și adoptarea Strategiei de comunicare a INJ.

---

²⁰ Vizita dlui Jesper Toftlund, reprezentant al Guvernului Danemaricii din 23 ianuarie, vizita membrilor Misiunii NORLAM din 2 martie.

²¹ Vizita dnei V. Olaru (MIGRECO) din 25 ianuarie, vizita reprezentanților CDF, La STRADA, OSCE din 27 ianuarie, vizita dlui Jos Uitdehaag, expert al CoE din 17 februarie, vizita reprezentanților ABA ROLI din 3 martie, vizita dlui D. Leavitt, director Institutul Leavitt, din 17 iunie.

²² Vizitele de studiu au avut drept tematică justiția prietenoasă copiilor victime ai infracțiunilor (CNPAC); securitatea cibernetică; instruirea grupurilor profesionale; combaterea crimelor motivate de ură; schimbul de experți; schimbul de opinii, informații și bune practici; elaborarea Ghidului privind individualizarea pedepselor pentru anumite categorii de infracțiuni.

²³ <http://trm.md/ro/justitie-echitabila-pentru-fiecare/justitie-echitabila-pentru-fiecare-din-19-martie-2015/>;
<http://trm.md/ro/justitie-echitabila-pentru-fiecare/justitie-echitabila-pentru-fiecare-din-9-iulie-2015/>;
<http://www.zdg.md/editia-print/exclusiv/as-pleda-mai-mult-pentru-o-formare-europeana-a-procurorilor-in-r-moldova>

3.8.1. Promovarea imaginii INJ

Una dintre activitățile prioritate o constituie informarea corectă și rapidă a opiniei publice cu privire la evenimentele care au loc în cadrul sau cu participarea INJ, în vederea promovării unei imagini pozitive și a transparenței instituției. Acest lucru se face, în primul rând, prin intermediul **site-ului INJ**. Cu asistența USAID ROLISP s-a început modernizarea designului site-ului, care va presupune o interfață mai interactivă cu beneficiarii și mai multe posibilități de funcționare, urmând ca lansarea noii versiuni a site-ului să fie realizată în anul 2016.

Remarcăm faptul că în anul 2015 pe site-ul INJ au fost publicate 144 de știri, media lunară constituind 12 știri. Luna ianuarie este luna de referință și s-a observat o creștere a numărului de publicări cu 155% în luna martie, bunăoară. Ca tematică, știrile postate pe site sunt variate: formare inițială, formare continuă, formare formatori, ședințele Consiliului INJ, vizite în străinătate, conferințe, mese rotunde și lecții publice care au loc cu participarea INJ, întreveneri ale conducerii INJ cu partenerii de dezvoltare, cu reprezentanți ai instituțiilor din sistem și ai societății civile etc. Despre calitatea știrilor plasate pe site ne vorbește și numărul vizualizărilor acestora prin intermediul paginii noastre de pe rețeaua de socializare Facebook, lansată tot în 2015. Impactul celei mai citite știri – 4.227 persoane. Despre faptul că lansarea site-ului INJ pe rețeaua de socializare Facebook a fost o idee bună ne vorbesc următoarele exemple: impactul postărilor despre atelierul de lucru privind proiectarea cursurilor de educație la distanță, organizat în parteneriat cu USAID ROLISP la 12-14.01.2015 a fost de 2.698 persoane; începerea examenelor de admitere care a avut loc la 02.09.2015 – 4.227 persoane; lansarea pe 18.09.2015 a cursului-pilot online „Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului”, destinat judecătorilor și procurorilor din RM, organizat de Programul european pentru formarea juriștilor din domeniul drepturilor omului (programul HELP) în cooperare cu INJ – 3.206 persoane.

În 2015 au fost mult mai bine consolidate și **relațiile cu mass-media**. La 31 martie Ziarul de Gardă a publicat un interviu cu directorul executiv al INJ, intitulat „Aș pleda mai mult pentru o formare europeană a procurorilor în RM”²⁴. S-a colaborat constructiv cu postul de radio național, în special – cu realizatorii emisiunii radiofonice „Justiție echitabilă pentru fiecare”. La emisiunea din 19 martie „Formarea profesională a specialiștilor din instanțele de judecată: concept și realizare”²⁵ a participat directorul executiv al INJ. Realizatorul emisiunii a fost Tatiana Fișer. La aceeași emisiune radiofonică, din 9 iulie, cu tematica „Formarea inițială a viitorilor candidați la funcții de judecător și de procuror”²⁶, au participat alți doi specialiști de la INJ – șefa Secției formare inițială și șefa Secției didactico-metodică și cercetări. La 15

²⁴ Interviul poate fi accesat pe: <http://www.zdg.md/editia-print/exclusiv/as-pleda-mai-mult-pentru-o-formare-europeana-a-procurorilor-in-r-moldova>.

²⁵ Emisiunea poate fi vizionată pe: <http://trm.md/ro/justitie-echitabila-pentru-fiecare/justitie-echitabila-pentru-fiecare-din-19-martie-2015/>

²⁶ Emisiunea poate fi vizionată pe: <http://trm.md/ro/justitie-echitabila-pentru-fiecare/justitie-echitabila-pentru-fiecare-din-9-iulie-2015/>

decembrie, Ziarul de Gardă a organizat la USM discuția publică „Reforma justiției în vizorul presei” la care au participat experți în probleme de drept, profesori universitari și studenți de la Facultatea de Drept. Directorul executiv al INJ a prezentat subiectul „Formarea noilor judecători, deschiși față de mass-media”.

La capitolul promovarea imaginii INJ se cere de menționat și **modificarea logo-ului INJ**, modernizare sugerată de schimbările lansate cu scopul de perfecționare a procesului de formare inițială și continuă. La 19 august, în temeiul prevederilor pct.1.3. din Statutul INJ din 06.06.2007, în conformitate cu care INJ are simbolică proprie aprobată de Consiliul INJ, art.2 alin.(5) din Legea privind INJ, Consiliul a aprobat logo-ul modificat al INJ. Faptul acesta a impus colaborarea cu firme specializate în *rebranding*, folosind noul logotip al INJ cu scop de promovare a imaginii instituției, și au fost produse: agende, stilouri, stick-uri, suporturi pentru cărți de vizită, termose, pungi, tricouri, bannere și noua firmă a INJ.

Cu aceleași scopuri, anul 2015 a fost remarcat prin faptul că, în sfârșit, pentru INJ a fost creată Strategia de comunicare. Astfel, pe parcursul lunilor septembrie-noiembrie, s-a colaborat cu specialistul în comunicare Dorina Andreev, selectat de către USAID ROLISP și acum INJ dispune de o Strategie de comunicare pentru anii 2016-2018, implementarea căreia va promova mai activ și mai pe larg imaginea INJ.

3.8.2. Editarea Revistei INJ

Anul supus raportării a fost un pas înainte, calitativ, și la editarea Revistei INJ – publicație științifico-practică, informativă și de drept în care sunt reflectate cele mai importante activități și evenimente din viața INJ, cea mai mare parte din volum fiind reprezentată de materiale științifice în domeniul justiției. La începutul anului, Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare a prelungit statutul de publicație științifică de profil, categoria C, Revistei INJ. În continuare, INJ a manifestat o atitudine creatoare față de pregătirea și editarea Revistei INJ, urmărindu-se scopul ca în viitorul apropiat aceasta să atingă nivelul de acreditare în categoria B a publicațiilor științifice.

Revista a apărut la timp și tradițional – patru numere, cu un tiraj total de 1200 de exemplare. Pe parcursul anului în paginile ei au apărut 6 articole științifice semnate de autori din străinătate – trei în limba engleză, două în limba rusă și unul în limba română. Tirajul revistei a fost distribuit gratuit instituțiilor din cadrul sistemului național de justiție, dar și peste hotare, la bibliotecile următoarelor instituții: Institutul Național al Magistraturii din România (București), Institutul Național al Justiției din Bulgaria (Sofia), Academia Națională a Procuraturii din Ucraina (Kiev), Facultatea de drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de drept a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Facultatea de drept a Universității de Vest din Timișoara, Școala Națională de Judecători din Ucraina (Kiev), Secția regională Cernăuți a Școlii Naționale de Judecători din Ucraina. E regretabil faptul că, din lipsă de finanțe, a fost imposibil de difuzat peste hotare numărul 4 al Revistei INJ din anul 2015.

3.8.3. Alte editări

Pe parcursul anului 2015, au fost realizate mai multe ediții poligrafice, reieșind din necesitățile și posibilitățile financiare ale INJ. În primul rând, s-a urmărit acoperirea solicitărilor de certificate pentru audienții de la formare inițială, formare continuă, formare formatori și instruire la distanță – 7.000 exemplare. Vom menționa că, până la încheierea contractului de achiziții, în lunile ianuarie-martie 2015, s-a elaborat designul și s-au tipărit alte

1.183 de certificate la imprimanta color a INJ. Pentru audienții de la formare inițială au fost pregătite și tipărite 60 de legitimații. În plus, au fost pregătite și tipărite 300 de felicitări pentru a fi difuzate cu ocazia sărbătorilor oficiale de pe parcursul anului, 100 plicuri C4 și 800 de plicuri C5, necesare pentru activitatea de secretariat a INJ.

În luna decembrie, INJ a editat „Manualul administratorului autorizat”, pregătit de un grup de autori și coordonat de către directorul executiv adjunct al INJ. Manualul a apărut cu susținere financiară din bugetul INJ de pe componenta SRSJ.

3.9. Consolidarea capacităților INJ

Necesitatea reformării sectorului justiției a determinat iminenta reformare a proceselor de instruire în cadrul INJ. Or, pentru reformarea și îndeplinirea actului justiției sunt necesare cadre instruite conform standardelor europene. Astfel, realizarea obiectivelor Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei INJ în anii 2012-2016 a condiționat cerințele față de managementul resurselor umane în cadrul INJ. Totodată, conform SRSJ au fost necesare modificări ale statelor de personal, care ar fi impulsivat implementarea obiectivelor propuse. Cu regret, lipsa mijloacelor materiale a diminuat implicarea așteptată a resurselor umane în dezvoltarea graduală a proceselor de instruire conform obiectivelor propuse.

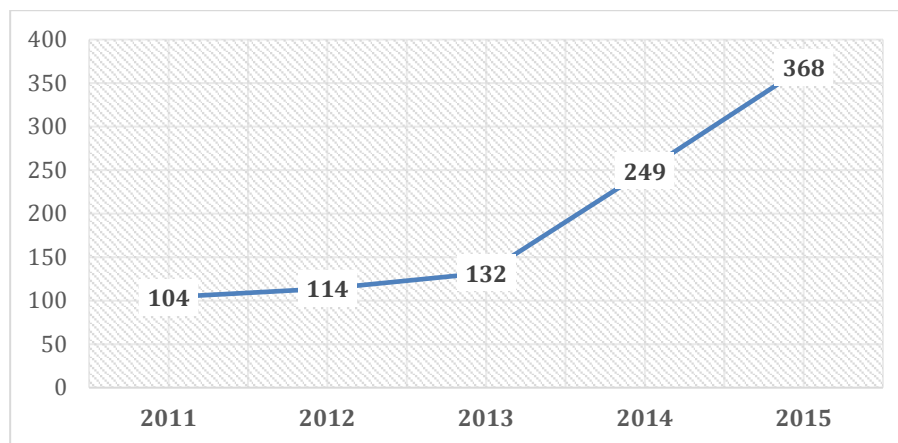
3.9.1. Gestionarea resurselor umane

Structura organizatorică pentru anul 2015 a inclus 73 de unități de personal, dintre care: 13 unități de personal de conducere, 28 – formatori, 26 – funcționari și slujbași, 6 – muncitori. Această structură s-a menținut pe parcursul ultimilor trei ani, cu toate că, sarcinile și obiectivele INJ au fost cardinal schimbate în contextul implementării SRSJ. Clasificarea personalului s-a efectuat conform Clasificatorului ocupațiilor din RM prin intermediul Statelor de personal ale INJ pentru anul 2015. Prin Hotărârea Consiliului INJ nr.1/1 din 30.01.2015 acestea au fost aprobate și prezentate ulterior Inspecției teritoriale a muncii.

Modificarea raporturilor de serviciu pe parcursul perioadei anului a avut loc în baza cerințelor legale conform procedurilor de promovare, transfer, suspendare ori încetare a acestora în cazurile de eliberare, concediere ori demisie a persoanei vizate. Pe parcursul anului 2015, în cadrul a 45 de unități de personal administrativ și auxiliar, au fost angajate 11 persoane, au demisionat 19 persoane, au fost transferate 4 persoane, iar 5 persoane s-au aflat în concediul de maternitate/concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani. Din numărul total de personal, la sfârșitul anului de raportare, în cadrul INJ au activat 31 de femei și 9 bărbați, cu o vârstă medie de 40 ani.

La situația din 31.12.2015 în cadrul personalului scriptic au activat 3 persoane cu titlul de doctor în științe juridice, 36 de persoane cu studii superioare, 19 persoane cu studii de masterat, 2 persoane cu studii medii speciale, 8 persoane cu studii medii, ceea ce denotă un înalt nivel de pregătire a personalului antrenat în pregătirea proceselor de instruire din cadrul INJ.

În perioada de raportare, cu personalul INJ au fost perfectate 13 contracte individuale de muncă, inclusiv prin cumul, și 21 de acorduri suplimentare. Cu formatorii au fost încheiate 25 de contracte prin cumul și 368 de contracte de prestări servicii. Numărul de contracte de prestări servicii încheiate cu formatorii INJ în anii 2011-2015 se prezintă în diagrama de mai jos.

Creșterea anuală a numărului contractelor încheiate indică asupra faptului că activitățile în cadrul proceselor de instruire, preponderent în instruirea continuă, s-au majorat cu mult față de anii precedenți.

3.9.2. Dezvoltarea resurselor umane

Pe parcursul perioadei de raportare, a fost elaborat proiectul Planului de acțiuni de dezvoltare și consolidare a managementului resurselor umane ale INJ pentru anii 2015-2016. Acesta a fost pregătit întru dezvoltarea acțiunilor incluse în capitolul VI „Managementul resurselor umane” din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei INJ în anii 2012-2016.

În baza propunerilor parvenite din cadrul subdiviziunilor structurale ale INJ, a fost pregătit proiectul Planului de instruire a personalului administrativ și auxiliar. Acesta a prevăzut instruirea angajaților atât în cadrul unor seminare special organizate, cât și participarea acestora la activitățile din cadrul instruirilor organizate de către INJ, inclusiv de către partenerii de dezvoltare. Astfel, cu susținerea USAID ROLISP au fost organizate următoarele instruirii:

- *Proiectarea cursurilor la distanță, de la planificare până la realizare*, 15-16 ianuarie, 16 ore, 5 persoane;
- *Instruire în statistica avansată de analiză a datelor*, martie-mai, 49 ore, 10 persoane;
- *Managementul instituțional, dezvoltarea capacităților manageriale*, 15-16 iunie, 18 ore, 12 persoane din managementul INJ;
- *Instruire în domeniul elaborării și utilizării indicatorilor de performanță*, 26 octombrie, 8 ore, 12 persoane din managementul INJ, cu evaluare și elaborare de indicatori.

În total, pe parcursul anului 2015, în toate formele de instruire au fost încadrați 32 de persoane, dintre care 27 femei și 5 bărbați, 3 persoane cu vârsta de până la 25 de ani, 21 persoane – de la 25 până la 54 ani, 8 persoane – peste 55 ani. La diferite forme de instruire peste hotare (conferințe, ateliere de lucru) au luat parte 11 persoane, dintre care 5 în România, 1 în Ucraina, iar 7 – în alte state.

Pentru a analiza impactul instruirilor asupra proceselor de activitate ale personalului este util de examinat posibilitatea realizării proceselor de evaluare a personalului INJ conform procedurilor stabilite pentru funcționarii instituțiilor publice. În contextul celor menționate supra se propune:

1. Reexaminarea, în cooperare cu șefii subdiviziunilor INJ, a fișelor de post ale personalului INJ și prezentarea acestora pentru aprobare de către conducerea INJ.

2. Formarea bazelor de date personale ale angajaților și formatorilor INJ, inclusiv în domeniul formării profesionale, necesare pentru managementul resurselor umane în cadrul INJ.
3. Participarea, în comun cu experții partenerilor de dezvoltare, la procesul de elaborare a Regulamentelor privind instruirea internă și evaluarea performanțelor personalului INJ.
4. Studiarea necesităților și prezentarea propunerilor partenerilor de dezvoltare privind managementul resurselor umane ale INJ.

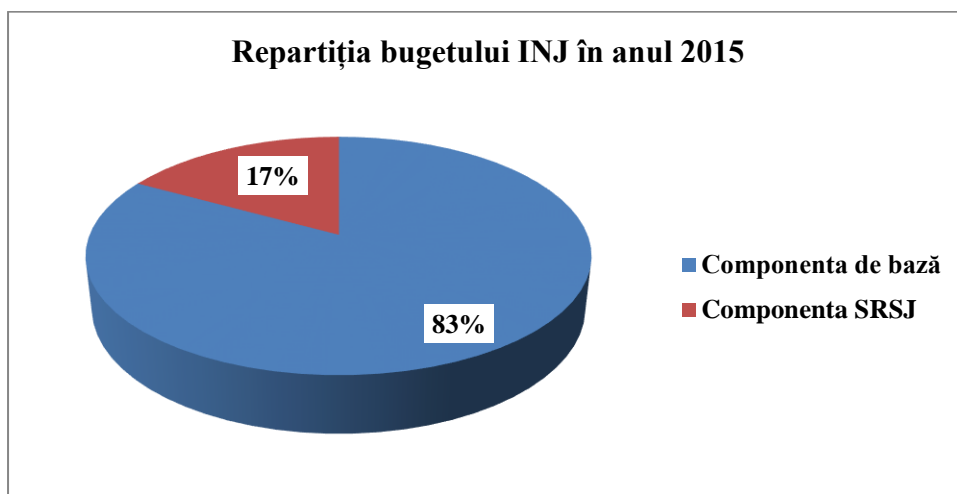
3.10. Resurse financiare

Potrivit statutului său de instituție publică, INJ gestionează resurse financiare publice și este finanțat integral din bugetul de stat. Analiza funcțională și instituțională ce ține de resursele financiare au scopul de a îmbunătăți și optimiza nivelul de executare a bugetului INJ. Rata de executare a bugetului INJ pentru anul 2015 constituie 97,71%, care este un indicator foarte bun.

3.10.1. Bugetul INJ

Bugetul INJ este elaborat pe programe și este parte componentă a programului 40 „Justiția”, cu subprogramul 12 „Formare profesională în domeniul justiției”.

Pentru anul 2015, bugetul INJ a fost aprobat și precizat în sumă de 14227.50 mii lei, dintre care: 11854.60 mii lei au fost alocate pe componenta de bază (tipul 067), iar 2372.90 mii lei (tipul 478) – pentru implementarea SRSJ. Informația privind repartitia bugetului INJ pe componenta de bază și pe SRSJ în anul 2015 este prezentată în diagrama de mai jos.

Doar 17% din bugetul INJ pentru anul 2015 a fost format din fondurile alocate pentru implementarea acțiunilor ce derivă din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ.

3.10.2 Structura bugetului INJ

Structura bugetului INJ aprobat pentru anul 2015 este prezentată în tabelul de mai jos.

Indicatori	Componenta de bază	SRSJ	Total
------------	--------------------	------	-------

111.00 Retribuirea muncii	6271.40	1814.50	8085.90
112.00 Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	1291.50	397.20	1688.70
113.00 Plata mărfurilor și serviciilor	1080.00	102.50	1182.50
113.01 Energia electrică	132.00	0.00	132.00
113.03 Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc	20.00	0.00	20.00
113.04 Energia termică	240.00	0.00	240.00
113.06 Ediții periodice	40.00	0.00	40.00
113.11 Servicii de telecomunicație și de poștă	55.00	0.00	55.00
113.13 Servicii de transport	70.00	0.00	70.00
113.17 Reparații curente a clădirii administrative	10.00	0.00	10.00
113.18 Reparații curente ale utilajului și inventarului	25.00	0.00	25.00
113.22 Servicii editoriale	25.00	0.00	25.00
113.24 Ediții periodice departamentale	100.00	0.00	100.00
113.29 Paza interdepartamentală	221.40	0.00	221.40
113.30 Lucrări de informatică și de calcul	55.00	100.00	155.00
113.34 Apă și canalizare	36.00	0.00	36.00
113.35 Salubritate	6.00	0.00	6.00
113.45 Mărfuri și servicii neatribuite altor alineate	19.60	0.00	19.60
113.47 Comision aferent serviciilor bancare	25.00	2.50	27.50
114.02 Deplasări peste hotare	30.00	0.00	30.00
116.01 Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni în interiorul țării	215.60	58.70	274.30
135.00 Transferuri către populație	2966.10	0.00	2966.10
135.07 Burse	2931.10	0.00	2931.10
135.33 Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă achitate din mijloacele financiare ale angajatorului	35.00	0.00	35.00
TOTAL	11854.60	2372.90	14227.50
<i>Cheltuieli de personal</i>	<i>7778.50</i>	<i>2270.40</i>	<i>10048.90</i>

<i>Cheltuieli recurente</i>	4076,10	102.5	4178,60
-----------------------------	----------------	--------------	----------------

3.10.3. Executarea alocațiilor bugetare

Rata de executare a bugetului INJ față de bugetul precizat este de 97,71%. Această cifră denotă o bună gestionare a bugetului INJ în perioada de referință, acesta fiind executat aproape în întregime.

Rata de executare a bugetului INJ față de bugetul aprobat la fel este de 97,71%. La componenta de bază bugetul a fost executat în mărimea de 97,26% și la componenta SRSJ – 99,99%. Executarea alocațiilor bugetare, în aspectul clasificăției economice, este prezentată în tabelul de mai jos.

(mii lei)

Nr. d/o	Indicii	Suma precizat	Suma executat	% executării	Neexecutat
1.	Retribuirea muncii	6674.50	6664.8	99,85%	9,7
2.	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	1487.90	1487.80	99,99%	0,1
3.	Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	280.7	278.8	99,32%	1,9
Total cheltuieli de personal:		8443.10	8431.40	99,86%	11,7
4.	Transferuri către populație (bursa audienților) (indemnizații pentru incapacitatea temporară)	3846.90 3826.60 20.30	3846.90 3826.60 20.30	100%	-
5.	Plata mărfurilor și serviciilor	1663.50	1350.50	81,18%	313,0
6.	Deplasări în interes de serviciu	35.60	35.60	100%	-
7.	Investiții capitale în construcție, clădiri administrative (reparația clădirii)	238.40	238.40	100%	-
8.	Creditarea netă		0,75		0,75
BUGETUL TOTAL:		14227.50	13902,1	97,71%	325,4

În ceea ce privește *cheltuielile de personal*, rata de valorificare a mijloacelor financiare a constituit 99,85%, inclusiv 99,80% la componenta de bază, și 100% pe componenta SRSJ. Nevalorificarea totală a mijloacelor financiare destinate personalului ține în mare parte de faptul că la planificare este luat în calcul personalul conform schemei de încadrare, iar executarea se realizează conform numărului real de angajați. Din această diferență au apărut economii, care au fost redirecționate pentru achitarea burselor audienților INJ.

La articolul 135.07 „Burse” suma de 2931.10 mii lei alocată nu a fost suficientă pentru achitarea bursei audiențelor INJ, care s-a majorat pe parcursul anului 2015 în temeiul Legii nr.328 din 23.12.2013, ținând cont de prevederea Hotărârii Guvernului nr.1000 din 13.12.2013. Reieșind din modificările Planului general de finanțare a fost posibilă executarea bugetului la acest articol în sumă de 3826.60 mii lei.

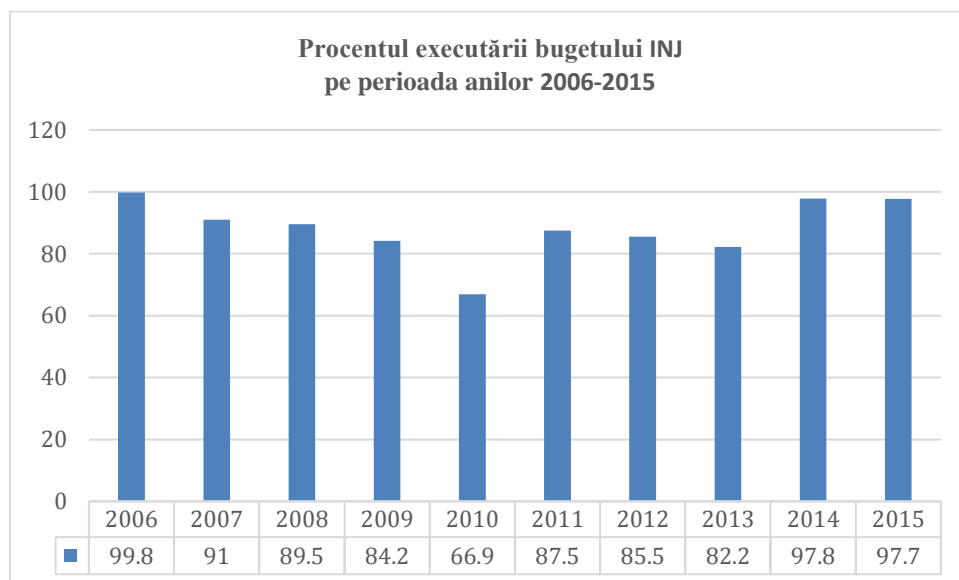
S-a înregistrat o *rată de execuție înaltă* la unele articole, datorită eforturilor depuse de INJ pentru realizarea acțiunii din SRSJ ce vizează crearea unui centru de informații juridice accesibil pentru judecători, procurori și reprezentanții altor profesii juridice, precum și procurarea mijloacelor fixe necesare.

Totodată, se evidențiază câteva articole de cheltuieli care au *rată de executare joasă* a bugetului la componenta de bază, din cauza nefinanțării sumelor: la articolul 113.03 „Rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc” nu au fost valorificate 202,9 mii lei, ce a constituit o rată de execuție de 77,4 % din bugetul precizat; la articolul 113.17 „Reparații curente a clădirii administrative” a fost valorificată suma de 262,0 mii lei, ce constituie 70,1% din bugetul precizat; la articolul 113.23 „Cheltuieli de protocol” au fost valorificate numai 2,5 mii lei, ce a constituit o rată de execuție de 3,5 % din bugetul precizat.

Ținând cont că pe parcursul anului 2015 a fost modificat Planul general de finanțare la componenta de bază, de la articolul 111.00 „Retribuirea muncii” au fost redirecționate sumele la articolul 243.06 „Investiții capitale în construcție, clădiri administrative”. Reieșind, din aceste circumstanțe bugetul la cheltuielile de reparații capitale a fost executat în sumă de 238,4 mii lei, chiar dacă nu au fost alocați bani, ceea ce a dat posibilitate de valorificare a mijloacelor financiare.

Rata de executare a *cheltuielilor operaționale* pe componenta SRSJ a constituit 100%.

Procentul executării bugetului în comparație cu anii precedenți este prezentat în diagrama de mai jos.

PARTEA IV. CONCLUZII FINALE

Procentul realizării acțiunilor strategice în anul de referință este destul de mare, ceea ce demonstrează că INJ a întreprins acțiunile necesare pentru realizarea SRSJ. Mai mult ca atât, SRSJ are un impact pozitiv asupra planificării activității INJ, deși există o serie de rezerve și impedimente în realizarea unor acțiuni care nu depind de eforturile depuse de către aparatul administrativ al INJ. Persistă riscul ca unele acțiuni să nu fie realizate. Pentru a fi efectuate cu succes toate acțiunile este necesară aprobarea, de către Parlamentul RM, a proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii privind INJ, iar de către Guvernul RM să fie adoptat Regulamentul privind modul de formare și utilizare a mijloacelor speciale ale Institutului Național al Justiției, precum și Nomenclatorul și tarifele serviciilor prestate contra plată de către Institutul Național al Justiției. La fel, este inerentă alocarea de către MF a unităților de personal necesare pentru funcționarea CIDJ, precum și alocarea mijloacelor financiare necesare pentru dotarea CIDJ, pentru finalizarea reconstrucției sediului INJ și amenajarea teritoriului, precum și pentru construcția unui bloc de studii cu cantină.

În vederea realizării atribuțiilor sale, pe parcursul anului de referință Consiliul INJ s-a convocat în 13 ședințe, atât ordinare, cât și extraordinare, fiind discutate și soluționate 65 de chestiuni. Mai mult de jumătate din chestiunile discutate de către Consiliu au vizat atribuțiile de bază ale INJ: formare inițială, concursuri, examene; formare continuă și instruire la distanță; recrutare, evaluare și formare formatori; activitate didactico-metodică – 58%. La fel, o importanță deosebită a revenit Consiliului în domeniul de management, dezvoltare de parteneriate, resurse umane și finanțe – 42%. Abordarea multiaspectuală a chestiunilor ce privesc activitatea INJ, atitudinea promptă și responsabilitatea înaltă a membrilor Consiliului este unul dintre principalii factori care a permis desfășurarea cu succes a activității INJ.

Activitatea didactico-metodică a fost îndreptată spre continuarea bunelor practici din anii precedenți și realizarea noilor acțiuni strategice, inclusiv cu extinderea atribuțiilor funcționale în domeniu.

În cadrul formării inițiale, audienții și-au format abilități, atitudini și aptitudini specifice profesiei alese, care le vor ajuta să-și realizeze atribuțiile la cel mai înalt nivel.

Pe parcursul perioadei supuse raportării au fost realizate toate activitățile de formare continuă planificate pentru anul 2015, precum și unele suplimentare, pentru un număr impunător de beneficiari. Calitatea formărilor s-a îmbunătățit, potrivit rezultatelor evaluării activităților, deoarece au fost atrași în activitățile de instruire cei mai buni practicieni din domeniu, precum și reprezentanți ai diverselor instituții statale, vizați în domeniile abordate (de exemplu, reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Inspecției Muncii, MMFPS, MF, CNAS, UNEJ, AGEPI, CNI etc.). Unele activități, demarate în 2014, au fost realizate și în anul 2015, în scopul instruirii unui număr mai mare de beneficiari în anumite domenii, uniformizării practicii etc., fiind solicitate de către beneficiari, iar altele – în vederea implementării anumitor acțiuni din documentele strategice, ele nefiind neapărat interesante și utile celor vizați.

Anumite dificultăți rămân la capitolul prezență a judecătorilor și procurorilor la instruire. Persoanele detașate de către CSM și CSP/PG nu se prezintă la seminare, din motive necunoscute. Acest lucru prezintă motiv de îngrijorare și stârnește nemulțumiri în rândul partenerilor INJ, care planifică un anumit buget și investesc foarte mult în organizarea evenimentelor de instruire (experți străini, pauze de prânz, cafea, cazare, elaborare materiale

didactice etc.). INJ a sesizat CSM-ul și CSP-ul în acest sens, dar situația, deocamdată, nu s-a ameliorat esențial. La fel, rămâne problematică și prezența beneficiarilor pe tot parcursul instruirii. Judecătorii și procurorii care nu sunt prezenți în timpul seminarului (se face înregistrarea de 1-2 ori per zi) sunt lipsiți de certificate, fapt ce duce la anumite nemulțumiri și conflicte. Sperăm că, odată cu eliberarea certificatelor electronice, dar și stipularea într-un document intern a cuantumului participării în vederea primirii certificatului, problema se va rezolva.

În perspectiva creșterii calitative a activităților desfășurate și extinderii politicilor de formare continuă în cadrul INJ, este necesară consolidarea instituțională a personalului de formare, inclusiv a personalului administrativ, precum și micșorarea numărului de tematici de formare continuă incluse în Planul de formare continuă anual, accentul urmând a fi pus pe domenii tematice/module și instruirea unui număr mai mare de beneficiari pe aceeași tematică, în scopul uniformizării cunoștințelor; organizarea unor seminare/conferințe care ar fi relevante pentru un cerc larg de beneficiari, filmarea ei și plasarea pe site-ul INJ; semnarea unor *acorduri de colaborare* cu CSJ, CSM, curțile de apel și solicitarea desemnării unor persoane responsabile de formarea profesională și de conlucrarea cu INJ, inclusiv monitorizarea formării în cadrul instanțelor/curților; consolidarea capacităților instituționale, ale personalului administrativ inclusiv prin fortificarea capacităților analitice, dezvoltarea abilităților lingvistice, elaborare de politici, planificare strategică, raportare, identificare de indici calitativi și măsurare de impact a formărilor etc. În vederea asigurării unei formări (instruirii) de calitate este necesară actualizarea în permanență a planurilor de formare a formatorilor, prin identificarea și includerea domeniilor prioritare de formare. Un rol deosebit de important în realizarea activităților a revenit contribuției partenerilor donatori ai INJ.

Asigurarea tehnico-informațională a INJ reiese din evaluarea necesităților IT și proiectarea soluțiilor tehnice optime bazate pe specificul activității INJ și caracteristicile beneficiarilor acestuia. Viziunea dată asigură o abordare realistă, rațională și argumentată a dotărilor și optimizărilor propuse/implementate. Întru susținerea acestui argument poate servi interesul și rezultatele cooperării INJ cu partenerii pe acest segment. O provocare în acest sens reprezintă asimilarea noilor tehnologii de către utilizatori, fiind asigurată asistență tehnică atât colaboratorilor, cât și beneficiarilor INJ.

Experiența anului 2015 denotă un interes față de instruirea la distanță – rezultatul promovării acesteia de către INJ începând cu anul 2014 când e-learning a fost lansat ca opțiune de instruire. O nouă etapă în dezvoltarea acestui domeniu este intensificarea caracterului interactiv al cursurilor și introducerea mai multor opțiuni pentru facilitarea acesteia – videoconferințe, tutorat, forum-uri, blended learning.

Sistemul informațional nou al INJ reprezintă un pas major în informatizarea activității INJ. Rezultatele efortului depus anul curent va fi valorificat în viitor. Pentru o bună funcționalitate va fi necesară mentenanța și dezvoltarea acestuia, dar și popularizarea sistemului în rândul beneficiarilor INJ.

Stabilirea și consolidarea relațiilor cu partenerii externi, intensificarea și diversificarea oportunităților de cooperare, explorarea posibilităților și impulsivitatea eforturilor de a beneficia de altele, precum și participarea reprezentanților INJ la activități de talie internațională au permis accesul la procesul de construire a unei culturi juridice europene, la alinierea instituției la cerințele și standardele internaționale pentru școlile de magistratură, la consolidarea acesteia ca o platformă modernă de formare profesională.

Realizarea angajamentelor și obligațiilor care rezultă din mecanismele de cooperare a reprezentat una dintre prioritățile fundamentale de activitate ale INJ. La capitolul relații externe și parteneriate, INJ a realizat 80% din obiective propuse pentru anul 2015. Din lipsa resurselor financiare se atestă curențe la capitolul stagii și vizite de studiu ale audiențelor peste hotare. Pe parcursul anului 2015, INJ a aplicat la programul TAIEEX, gestionat de către Direcția Generală Extindere a Comisiei Europene, privind organizarea unei vizite de studiu a audiențelor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Scopul acesteia era familiarizarea participanților cu bunele practici europene însă, din considerente de necorespondență cu condițiile programului, realizarea acestei acțiuni nu a fost posibilă. Totuși, audienții de la formare inițială rămân prioritatea INJ și o bună parte din eforturile și susținerea donatorilor a fost și va fi orientată către ei.

Pe parcursul anului 2015 a avut loc o colaborare eficientă cu mass-media, inclusiv cu ziariștii, unii dintre ei participând și ca formatori la instruirile din cadrul INJ. S-a insistat pe îmbunătățirea calității articolelor științifice publicate în Revista INJ și s-a conlucrat constructiv cu Tipografia Centrală în vederea realizării la timp și calitativ a necesităților editoriale ale INJ. A fost folosit profesionist site-ul INJ cu scop de transparență totală, iar implementarea mai multor inițiative de rebranding a susținut promovarea imaginii INJ în fața beneficiarilor noștri, a partenerilor de dezvoltare și a societății în întregime.

În condițiile actuale, când perfecționarea managementului resurselor umane devine o condiție indiscutabilă pentru succesul unei instituții, este necesară depunerea eforturilor în continuare privind implementarea proceselor de evaluare a personalului INJ conform standardelor de calitate a procedurilor ISO. De asemenea, rămâne la ordinea zilei conlucrarea cu partenerii INJ referitor la problematica ce ține de dezvoltare a managementului resurselor umane al INJ, inclusiv domeniul formării profesionale.

Executarea bugetului în proporție de 100% față de cel aprobat este practic imposibilă, deoarece nu se poate ține cont de toți factorii interni și externi care stau la baza elaborării propunerilor de buget și care influențează direct sau indirect executarea acestuia. De aceea, executarea unui bugetului în proporție de 97,71% față de cel aprobat denotă o bună gestionare a bugetului INJ în perioada de referință, acesta fiind executat aproape în întregime.

PARTEA V: ANEXE

ANEXA 1 - Raport privind gradul de realizare în anul 2015 a acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare și consolidare a capacităților instituționale, manageriale și didactico-științifice ale INJ în anii 2012-2016 INJ

ANEXA 2 – Raport privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Concepției formării inițiale a candidaților la funcții de judecător și procuror, precum și a altor juriști care contribuie la înfăptuirea justiției și a Concepției formării continue a judecătorilor, procurorilor și altor profesioniști din sectorul justiției pentru perioada mai 2014 – decembrie 2015

ANEXA 3 – Raport privind implementarea de către INJ în anul 2015 a acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016